SAMENLEES
BIJBEL

De Samenleesbijbel is bedacht door het Nederlands Bijbelgenootschap en is gemaakt in nauwe samenwerking met Uitgeverij Royal Jongbloed en JOP, Jeugdorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland. De Samenleesbijbel is tot stand gekomen dankzij de financiële steun van de leden en donateurs van het Nederlands Bijbelgenootschap.

Samenleesbijbel
1e druk 2015
ISBN 978-90-8912-042-7
NUR 701, 224

Tekst © 2015 Nederlands Bijbelgenootschap, Haarlem
Ontwerp lay-out: Tinekewerkt. nl, Tineke Verhoeff-van der Jagt
Typografie bijbeltekst: Jannie de Groot, Hilversum
Zetwerk: 2K/DENMARK, Aarhus

© 2015 Royal Jongbloed, Heerenveen
Alle rechten voorbehouden

www.samenleesbijbel.nl
www.bijbelingewonetaal.nl
www.royaljongbloed.nl
www.bijbelgenootschap.nl
www.jop.nl

De bijbeltekst in de Samenleesbijbel is de Bijbel in Gewone Taal: een bijbelvertaling in begrijpelijk Nederlands.
Voor informatie over het citeren of overnemen van teksten uit de Bijbel in Gewone Taal, zie www.bijbelingewonetaal.nl/voorwaarden.

Inhoud

Vooraf
Speciaal voor jou ... 5
Een bijbel om samen te lezen ... 7
De stappen ... 10
Themapagina's ... 15

Het Oude Testament
Kaarten bij het Oude Testament ... 18
Themapagina's: Om te beginnen ... 20
Genesis ... 25
Exodus ... 138
Leviticus ... 218
Numeri ... 261
Deuteronomium ... 321
Jozua ... 374
Rechters ... 412
Ruth ... 463
Het eerste boek Samuel ... 474
Het tweede boek Samuel ... 545
Themapagina's: Godsdienst in de Bijbel ... 586
Het eerste boek Koningen ... 602
Het tweede boek Koningen ... 676
Het eerste boek Kronieken ... 726
Het tweede boek Kronieken ... 765
Ezra ... 816
Nehemia ... 832
Ester ... 858
Job ... 880
Psalmen ... 934
Themapagina's: De wereld van de Bijbel ... 1068
Spreuken ... 1086
Prediker ... 1130
Hooglied ... 1144
Jesaja ... 1154
Jeremia ... 1238
Klaagliederen ... 1320
Ezechiël ... 1331
Daniël ... 1409
Hosea ... 1439
Joël ... 1451
Amos ... 1455
Obadja ... 1464
Jona ... 1466
Micha ... 1473

Nahum 1480
Habakuk 1483
Sefanja 1487
Haggai 1491
Zacharia 1493
Maleachi 1505

Het Nieuwe Testament

Kaarten bij het Nieuwe Testament 1510
Themapagina's: Godsdienst in de Bijbel 1512
Het evangelie volgens Matteüs 1524
Het evangelie volgens Marcus 1605
Het evangelie volgens Lucas 1648
Het evangelie volgens Johannes 1736
De handelingen van de apostelen 1807
De brief aan de christenen in Rome 1894
De eerste brief aan de christenen in Korinte 1923
De tweede brief aan de christenen in Korinte 1950
De brief aan de christenen in Galatië 1965
De brief aan de christenen in Efeze 1976
De brief aan de christenen in Filippi 1986
De brief aan de christenen in Kolosse 1995
De eerste brief aan de christenen in Tessalonica 2000
De tweede brief aan de christenen in Tessalonica 2005
De eerste brief aan Timoteüs 2008
De tweede brief aan Timoteüs 2015
De brief aan Titus 2021
De brief aan Filemon 2024
De brief aan de Hebreeën 2029
De brief van Jakobus 2046
De eerste brief van Petrus 2054
De tweede brief van Petrus 2060
De eerste brief van Johannes 2064
De tweede brief van Johannes 2071
De derde brief van Johannes 2072
De brief van Judas 2073
Openbaring van Johannes 2075
Themapagina's: Samen geloven 2106

Liedjes

Liedjes 2126

Verantwoording

Toelichting op de *Bijbel in Gewone Taal* 2180
Overzicht van medewerkers 2182
Verantwoording van de illustraties 2183
Woordenlijst 2185

Speciaal voor jou

Samen lezen

Dit is de *Samenleesbijbel*, een bijbel speciaal voor jou!

De Bijbel is een boek vol verhalen over God, over mensen en over de wereld. Door deze verhalen kun je God steeds beter leren kennen. Maar een bijbel uit de kast pakken en zomaar ergens beginnen te lezen, dat doe je misschien niet zo gauw. Met de *Samenleesbijbel* wordt het makkelijker om zelf in de Bijbel te lezen. En de naam van de *Samenleesbijbel* zegt het al: dit boek is speciaal gemaakt om er samen met je ouders, je broertjes of zusjes, of met anderen in te lezen.

Stap voor stap

In de *Samenleesbijbel* staan drie verschillende routes die steeds iets uitdagender zijn. In de routes ga je stap voor stap langs bekende en minder bekende verhalen en teksten uit de Bijbel. Bij elk verhaal vind je deze extra's:

- weetjes met achtergrondinformatie
- vragen om samen over te praten
- iets om te doen
- landkaarten, foto's of tekeningen
- bij sommige stappen hoort een lied

Als je wilt weten welke verhalen er in de routes staan, kijk dan op bladzijde 10. Vaak hoort een aantal stappen uit een route bij elkaar. Bijvoorbeeld de verhalen over Abraham. Wil je weten hoe een stap precies in elkaar zit, kijk dan helemaal voor in de *Samenleesbijbel*.

Als je meer wilt weten

In de *Samenleesbijbel* staan ook themapagina's. Dat zijn pagina's over speciale onderwerpen. Je krijgt daar nog meer informatie over de tijd van de Bijbel. Hoe leefden mensen toen? Hoe zag hun geloof eruit? Wat voor namen bestaan er eigenlijk voor God? En wat is de Bijbel voor boek? Er zijn ook themapagina's over hoe je nu thuis Kerst, Pasen en Pinksteren kunt vieren, of hoe je kunt bidden. Op bladzijde 15 vind je een overzicht van alle themapagina's.

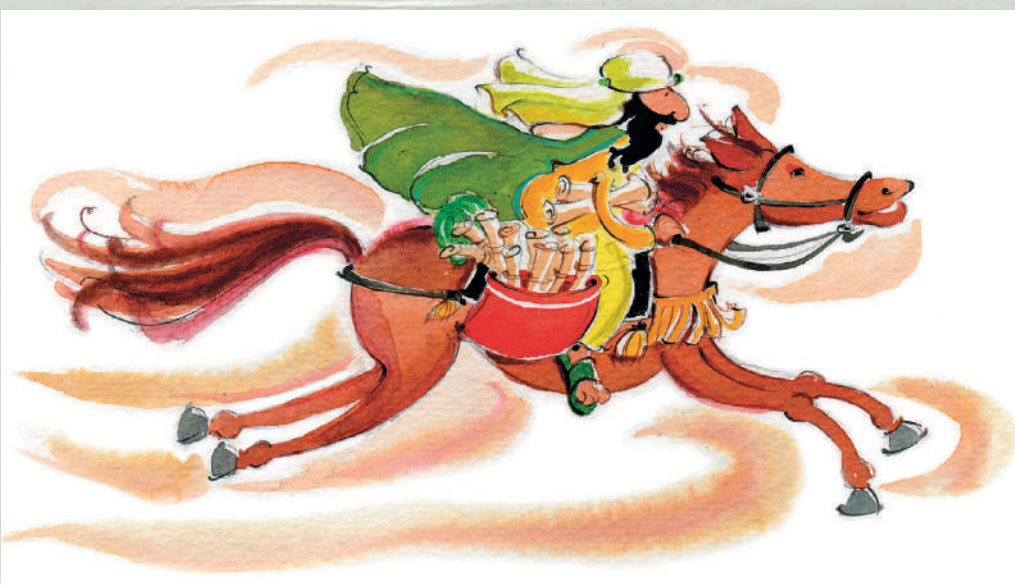

Een bijbel om samen te lezen

Over de Samenleesbijbel

De Bijbel is een boek dat het waard is gelezen te worden, door jong en oud. Het is een boek vol prachtige verhalen. En het is een boek met een heel belangrijke plaats in het christelijke geloof. De Bijbel is hét boek waarin je God kunt leren kennen en waarin je kunt ontdekken wie Jezus Christus is. De Bijbel kan richting geven aan je leven, en je helpen in allerlei situaties. Daarom is het belangrijk om ook kinderen bekend te maken met de Bijbel. Het is waardevol om samen in de Bijbel te lezen, voor kinderen én voor volwassenen. Wie met kinderen de Bijbel opendoet, ontdekt nog veel meer dan wie alleen leest. Bovendien ondersteunt het samen in de Bijbel lezen de geloofsopvoeding van kinderen. De *Samenleesbijbel* is gemaakt om daarbij te helpen. Om de weg te vinden in dit bijzondere boek, en het lezen eruit waardevol en leuk te maken. Waardevol en leuk voor je kind, maar ook voor jezelf!

Wat maakt de Samenleesbijbel bijzonder?

De bijbeltekst in de *Samenleesbijbel* is de *Bijbel in Gewone Taal*: een bijbelvertaling in begrijpelijk Nederlands. Drie routes leiden je door de Bijbel, langs bijbelteksten uit het Oude en Nieuwe Testament. De routes lopen op in moeilijkheidsgraad. De eerste route biedt met 50 verhalen een eerste kennismaking met de Bijbel. De tweede route bevat 125 bijbelteksten. De derde route bestaat uit 250 bijbelteksten en gaat in twee rondes door het Oude en het Nieuwe Testament heen.

De *Samenleesbijbel* bevat de complete Bijbel: van Genesis tot en met Openbaring. Zo is er de mogelijkheid om ook de verhalen te lezen die niet in de routes voorkomen. De hele Bijbel is beschikbaar, zodat je alles erin kunt opzoeken.

De verhalen aan het woord

We laten de verhalen in de Bijbel voor zichzelf spreken. In de *Samenleesbijbel* worden kinderen aangemoedigd om zelf na te denken en antwoord te geven op de vraag wie God is, of wat een bijbelverhaal te maken heeft met hun eigen leven. Om hen daarbij te helpen, wordt er heldere informatie gegeven over de context van het verhaal, en over de wereld en de cultuur van de bijbelse tijd. De gespreksvragen bij de verhalen zijn open geformuleerd. En in de opdrachten ontdekken kinderen weer op een andere manier iets van de betekenis van het verhaal.

Voor wie is de Samenleesbijbel?

De *Samenleesbijbel* is voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar, en hun (groot)ouders of opvoeders. Kinderen gaan samen met hen stap voor stap door de Bijbel. Bijvoorbeeld na de maaltijd, of voor het slapengaan. Maar de *Samenleesbijbel* is ook geschikt voor kinderen om zelf op ontdekkingstocht te gaan door de Bijbel. Kinderen worden zelf aangesproken in de extra informatie, de vragen en de opdrachten.

Stap voor stap door een route

In de *Samenleesbijbel* staan 425 stappen, verdeeld over drie routes. De drie routes kunnen achter elkaar worden gevolgd, maar het is ook mogelijk een route los te volgen. Wanneer je één van de drie routes volgt, houd dan rekening met de leeftijd en het niveau van de kinderen. Route 1 bestaat uit 50 stappen en bevat de bekendste verhalen. De gespreksvragen

zijn niet ingewikkeld. Route 2 bestaat uit 125 stappen, bevat ook bekende verhalen, maar is soms wat ingewikkelder. Route 3 bestaat uit 250 stappen en bevat ook minder bekende bijbelverhalen en heeft uitdagender thema's en vragen. Vaak hoort een aantal stappen uit een route bij elkaar. Bijvoorbeeld de verhalen over Abraham in Route 1 Stap 1-8, Genesis 12:1-23:20.

Een route

Wanneer je met een route aan de slag gaat, dan volg je die route stap voor stap. Dit betekent dat er regelmatig stukken bijbeltekst worden overgeslagen. Zo staat Route 1 Stap 46 in Marcus 6 en moet je voor Stap 47 doorbladeren naar Marcus 10. De bijbelgedeelten tussen deze twee stappen hoef je niet te lezen. Soms wordt er in een route ook een uitstapje gemaakt naar een ander bijbelboek. Zo staat Route 3 Stap 98 in Handelingen 15 en Stap 101 in Handelingen 16. Stap 99 en 100 kun je vinden in de brief aan de Galaten. Aan het einde van elke stap staat duidelijk op welke bladzijde de volgende stap te vinden is.

Op bladzijde 10 staat een overzicht van de routes.

Een stap

Elke stap bevat een afgebakend stuk bijbeltekst en een aantal extra's. Je kunt samen met de kinderen kiezen of je alles doet of niet. De keuze om bijvoorbeeld wel een weetje te lezen, maar geen opdracht te doen, kan verschillende redenen hebben. De volgende afwegingen kunnen hierbij een rol spelen:

- Wat sluit aan bij de belevingswereld van het kind?
- Hoeveel tijd is er beschikbaar?
- Is er gelegenheid om de opdracht te doen?

Helemaal voor in de *Samenleesbijbel* is een voorbeeldpagina te vinden. Op deze pagina kun je zien hoe een stap eruitziet en uit welke onderdelen een stap bestaat. De onderdelen staan ook beschreven in de volgende tabel.

Categorieën in de stappen

Voorbeelden uit Route 3 Stap 58, Daniël 6:11-18, Daniël in de leeuwenkuil

Wat hiervoor gebeurde: Tussen sommige stappen wordt een stuk bijbeltekst overgeslagen. Soms zit in dit overgeslagen deel informatie die nodig is om het hele verhaal goed te kunnen begrijpen. In zulke gevallen wordt daar aan het begin van een stap een korte samenvatting van gegeven.	Hier wordt verteld dat Daniël erg wijs is en steeds meer macht van de koning krijgt. Dan bedenken de andere bestuurders een plan om Daniël te doden.
Achtergrondinformatie: Dit is een 'weetje' bij de bijbeltekst. Soms verduidelijkt het iets uit de tijd van de Bijbel. En soms probeert het de tekst te verbinden met de tijd van nu.	In dit weetje staat informatie over leeuwen in Babylonië in de tijd van de Bijbel.
Gespreksvragen: In deze categorie vind je vragen die kunnen helpen om over de bijbeltekst te praten. Er zijn verschillende soorten vragen: begripsvragen, geloofsvragen en inlevingsvragen.	De vragen bij deze stap gaan over wat Daniël en de koning doen, over bidden, en over Gods hulp voor Daniël.
Om te doen: Dit betekent dat je iets kunt doen bij de bijbeltekst. Dat kan variëren van een spelletje tot een gebed maken, en van een puzzel oplossen tot iets knutselen. Bij de opdrachten is er rekening mee gehouden dat kinderen op verschillende manieren informatie opnemen.	Bij deze stap staat de opdracht om twee handen te knutselen. Daar kan daarna een gebed op geschreven worden.

Themapagina: Soms komt er in een stap een thema aan bod waarover op een themapagina meer informatie te vinden is. De themapagina's staan verspreid door de *Samenleesbijbel.*	Bij deze stap hoort de themapagina 'Bidden'.
Lied: Bij sommige stappen is een lied gemaakt. Dit lied vind je achter in de *Samenleesbijbel*. De liederen staan daar in alfabetische volgorde.	Bij de volgende stap, Stap 59, hoort het lied 'De leeuwen hebben honger'.

Themapagina's

Verspreid in deze bijbel staan 32 themapagina's. Op deze pagina's wordt meer informatie gegeven over de tijd van de Bijbel en over hoe je thuis samen vorm kunt geven aan geloven. Bij sommige stappen wordt verwezen naar een themapagina. Daar vind je meer informatie over iets dat in de stap aan de orde komt. De themapagina's zijn verdeeld in vier categorieën:

- Om te beginnen: Hier vind je informatie over wat de Bijbel is, en waar je iets in de Bijbel kunt vinden. Bijvoorbeeld waar je een bijbeltekst kunt vinden over troost bij verdriet.
- Godsdienst in de Bijbel: Op de themapagina's 'Godsdienst in de Bijbel' vind je informatie over het geloof van mensen in de tijd van de Bijbel. Bijvoorbeeld over engelen, verschillende namen voor Jezus, en het verschil tussen rein en onrein.
- De wereld van de Bijbel: Er zijn ook themapagina's speciaal over de wereld en de cultuur van de bijbelse tijd. Er is bijvoorbeeld informatie te vinden over woningen, reizen en muziekinstrumenten.
- Samen geloven: Samen uit de Bijbel lezen hoort bij geloven. Maar er zijn ook andere manieren om thuis bezig te zijn met het geloof. Door bijvoorbeeld samen Kerst of Pinksteren te vieren. Of door samen te bidden. Deze themapagina's helpen je om thuis samen te geloven.

Op bladzijde 15 staat een overzicht van alle themapagina's.

Kaarten

In sommige stappen zijn kaarten opgenomen. Maar er staan ook vier grote overzichtskaarten in de *Samenleesbijbel*. Op deze kaarten is topografische informatie te vinden over Israël en de landen om Israël heen in de tijd van de Bijbel.

Woordenlijst

Achter in deze bijbel staat een woordenlijst. In deze lijst vind je bijbelse woorden met een uitleg. Over sommige woorden wordt op een themapagina nog meer uitleg gegeven. In dat geval is er ook een verwijzing opgenomen naar de themapagina waar die informatie te vinden is.

Toelichting op de Bijbel in Gewone Taal

De *Samenleesbijbel* bevat de *Bijbel in Gewone Taal*. De *Bijbel in Gewone Taal* is een vertaling van de Bijbel die leesbaar en duidelijk is voor iedereen. Meer informatie over deze vertaling vind je op bladzijde 2180.

De stappen

Route 1

Abraham 50

1	Genesis 12:1-9	God roept Abram
2	Genesis 13:1-18	Abram en Lot
3	Genesis 15:1-6	God belooft Abram een kind
4	Genesis 16:1-16	Hagar krijgt een kind voor Sarai
5	Genesis 18:1-15	God herhaalt zijn belofte
6	Genesis 21:1-13	Abraham heeft twee zonen
7	Genesis 22:1-19	Abraham vertrouwt op God
8	Genesis 23:1-20	Sara wordt begraven

Jozef 105

9	Genesis 37:1-11	De dromen van Jozef
10	Genesis 37:12-25	Jozef wordt in de put gegooid
11	Genesis 37:25-36	De broers halen Jozef uit de put
12	Genesis 39:1-23	Jozef komt in de gevangenis
13	Genesis 40:1-19	De wijnschenker en de bakker dromen
14	Genesis 41:17-32	Jozef legt de dromen van de farao uit
15	Genesis 41:33-57	Het plan van Jozef
16	Genesis 42:1-24	De broers van Jozef komen naar Egypte
17	Genesis 43:15-34	De broers ontmoeten Jozef opnieuw
18	Genesis 44:14-34	Jozef wil dat Benjamin zijn slaaf wordt
19	Genesis 45:1-20	De goede afloop

Mozes en de Israëlieten in Egypte 138

20	Exodus 1:1-14	De Israëlieten worden onderdrukt
21	Exodus 1:15-22	De farao wil pasgeboren jongetjes doden
22	Exodus 2:1-10	Mozes wordt geboren
23	Exodus 2:11-25	Mozes wordt herder in Midjan
24	Exodus 3:1-15	God vertelt zijn naam aan Mozes
25	Exodus 4:1-17	Aäron gaat Mozes helpen
26	Exodus 5:1-21	Mozes en Aäron bij de farao
27	Exodus 6:28-7:13	Opnieuw naar de farao
28	Exodus 7:14-25	Water verandert in bloed
29	Exodus 10:1-20	Een zwerm sprinkhanen
30	Exodus 12:1-13	Klaar om te vertrekken
31	Exodus 12:14-33	Bevrijd uit Egypte
32	Exodus 12:34-42	De Israëlieten gaan op weg

Jona 1466

33	Jona 1:1-16	Jona vlucht
34	Jona 2:1-11	Jona bidt in de vis
35	Jona 3:1-10	Jona gaat naar Nineve
36	Jona 4:1-11	Jona is boos

Psalm 150 1066

37	Psalm 150	Maak muziek voor God

Jezus in het evangelie volgens Marcus 1605

38	Marcus 1:1-11	Johannes en Jezus
39	Marcus 1:14-20	Jezus roept zijn leerlingen
40	Marcus 1:21-28	Jezus jaagt een kwade geest weg
41	Marcus 1:35-38	Jezus gaat op weg
42	Marcus 2:1-12	Jezus geneest een man die niet kan lopen
43	Marcus 4:35-41	De storm op het meer
44	Marcus 5:21-34	Jezus geneest een zieke vrouw
45	Marcus 5:35-43	Jezus maakt een meisje levend
46	Marcus 6:30-44	Jezus geeft mensen te eten
47	Marcus 10:13-16	Jezus zegent de kinderen
48	Marcus 10:17-27	Jezus en de rijke man
49	Marcus 12:41-44	Jezus en de arme vrouw

Psalm 131 1051

50	Psalm 131	Rustig en stil

Route 2

Begin van de wereld 25

1	Genesis 1:1-23	De schepping van de hemel en de aarde
2	Genesis 1:24-31	De schepping van de mensen
3	Genesis 2:1-4	De zevende dag
4	Genesis 2:4-25	De tuin van Eden
5	Genesis 3:1-13	De mensen eten van de vrucht
6	Genesis 3:14-24	God straft de man en de vrouw
7	Genesis 4:1-16	Kaïn en Abel

Psalm 8 940

8	Psalm 8	Zingen over God

Jakob 75

9	Genesis 25:19-34	Jakob en Esau
10	Genesis 27:11-30	Jakob bedriegt Isaak
11	Genesis 27:30-45	Esau komt te laat
12	Genesis 28:10-22	De droom van Jakob
13	Genesis 29:1-20	Jakob bij zijn oom Laban
14	Genesis 29:21-35	Lea en Rachel
15	Genesis 30:31-43	Jakob werkt voor vee
16	Genesis 31:1-13	Jakob wil weg
17	Genesis 32:8-22	Jakob wil het goedmaken met Esau
18	Genesis 32:23-33	Jakobs gevecht bij Peniël
19	Genesis 33:1-17	Jakob ontmoet Esau
20	Genesis 35:1-15	Jakob komt terug in Betel

Psalm 3 936

21	Psalm 3	Bij God ben je veilig

Het volk van Israël in de woestijn 169

22 Exodus 13:17-22 Het volk trekt van Egypte naar de Rietzee
23 Exodus 14:5-31 De Israëlieten trekken door de Rietzee
24 Exodus 15:22-16:8 Het volk klaagt
25 Exodus 16:9-30 God stuurt vlees en brood
26 Exodus 19:1-9 God spreekt via Mozes
27 Exodus 19:10-25 God komt naar de berg Sinai
28 Exodus 20:1-21 De tien regels
29 Exodus 25:10-22 De bouw van de heilige kist
30 Psalm 119:1-16 Liefde voor de wet
31 Exodus 31:18-32:14 Aäron maakt een gouden beeld
32 Exodus 32:15-35 Mozes is boos op het volk
33 Numeri 6:22-27 Zegen voor de Israëlieten
34 Numeri 13:1-20 Twaalf mannen gaan naar Kanaän
35 Numeri 13:21-29 De twaalf mannen komen terug
36 Numeri 13:30-14:10 Jozua en Kaleb
37 Numeri 14:10-25 De reactie van God
38 Numeri 20:2-13 Ruzie bij Meriba
39 Numeri 20:22-29 De dood van Aäron
40 Deuteronomium 6:4-25 Luister goed, volk van Israël
41 Deuteronomium 30:11-20 Kies voor het leven!
42 Deuteronomium 34:1-12 De dood van Mozes

Ruth 463

43 Ruth 1:1-13 Een moeilijke keuze
44 Ruth 1:14-22 Ruth kiest voor Noömi
45 Ruth 2:1-13 Ruth ontmoet Boaz
46 Ruth 2:14-23 Boaz zorgt voor Ruth
47 Ruth 3:1-18 Het plan van Noömi
48 Ruth 4:1-22 Ruth trouwt met Boaz

Samuel en Saul 474

49 1 Samuel 1:1-11 Hanna is verdrietig
50 1 Samuel 1:11-28 Hanna krijgt een zoon
51 1 Samuel 2:12-21 De zonen van Eli
52 1 Samuel 3:1-14 Samuel wordt geroepen door God
53 1 Samuel 3:15-4:1 Eli wordt gestraft
54 1 Samuel 4:1-11 De heilige kist van God
55 1 Samuel 4:12-18 Eli sterft
56 1 Samuel 8:1-9 De Israëlieten willen een koning
57 1 Samuel 9:1-11 Saul zoekt de ezels
58 1 Samuel 9:11-17 Saul gaat naar Samuel
59 1 Samuel 9:18-10:1 Samuel maakt Saul koning
60 1 Samuel 11:1-13 Saul redt de inwoners van Jabes
61 1 Samuel 13:5-15 Saul is ongehoorzaam
62 1 Samuel 16:1-7 Samuel zoekt een nieuwe koning
63 1 Samuel 16:8-13 Samuel maakt David koning
64 1 Samuel 28:3-14 Saul gaat naar een waarzegger
65 1 Samuel 28:15-25 Saul hoort dat hij gestraft wordt
66 1 Samuel 31:1-7 Saul en zijn zonen sterven

Psalmen 944

67 Psalm 13 Een klaaglied
68 Psalm 19 Een lied over hoe je moet leven
69 Psalm 45 Een koningslied
70 Psalm 78:1-16 Een lied over de geschiedenis
71 Psalm 121 Een lied voor de reis naar Jeruzalem
72 Psalm 146 Een lied om God te eren

Verhalen van de profeet Jesaja 1161

73 Jesaja 6:1-10 Jesaja ziet God
74 Jesaja 9:1-6 God geeft de mensen weer vreugde
75 Jesaja 11:1-10 Er komt een koning die vrede brengt

Jezus in het evangelie volgens Lucas 1648

76 Lucas 1:5-25 God maakt een wonderlijk nieuw begin
77 Lucas 1:26-38 Ook Maria krijgt een kind
78 Lucas 1:39-56 Maria zingt een lied
79 Lucas 1:57-66 Zacharias kan weer praten
80 Lucas 2:1-21 Jezus wordt geboren
81 Lucas 2:22-40 Jezus is voor het eerst in de tempel
82 Lucas 2:41-52 Jezus is opnieuw in de tempel
83 Lucas 4:1-13 Jezus en de duivel
84 Lucas 4:14-30 Jezus in Nazaret
85 Lucas 5:1-11 Simon wordt een leerling van Jezus
86 Lucas 6:1-11 Jezus en de sabbat
87 Lucas 6:36-38 Geven en krijgen
88 Lucas 7:1-10 Het geloof van een Romeinse officier
89 Lucas 7:11-17 Jezus helpt een moeder
90 Lucas 7:18-23 Wie is Jezus toch?
91 Lucas 7:36-50 Een vrouw wast de voeten van Jezus
92 Lucas 9:18-27 Leerling van Jezus worden
93 Lucas 9:37-45 Jezus maakt een jongen beter
94 Lucas 10:25-37 Hoe word je een mede-mens?
95 Lucas 11:5-13 Een goede vraag
96 Lucas 11:37-41 Jezus en de farizeeën
97 Lucas 12:1-12 Je hoeft niet bang te zijn
98 Lucas 14:1-14 Voor wie is de beste plek?
99 Lucas 14:15-24 Wie is er welkom op het feest?
100 Lucas 15:1-10 Op zoek naar het schaap
101 Lucas 15:11-32 Reden voor een feest
102 Lucas 18:9-14 Wie is jouw voorbeeld?
103 Lucas 19:1-10 Jezus gaat op bezoek
104 Lucas 19:29-44 Jezus gaat naar Jeruzalem
105 Lucas 22:14-34 Een bijzondere maaltijd
106 Lucas 22:39-71 Jezus wordt gevangen-genomen
107 Lucas 23:1-25 Pilatus straft Jezus
108 Lucas 23:32-56 Jezus sterft
109 Lucas 24:1-12 Het graf is leeg!
110 Lucas 24:13-35 Leerlingen ontmoeten de opgestane Heer

De leerlingen van Jezus 1807

111 Handelingen 1:1-11 Jezus gaat naar de hemel
112 Handelingen 2:1-13 De heilige Geest komt
113 Handelingen 2:14-28 De toespraak van Petrus

114	Handelingen 2:41-47	Bij elkaar horen
115	Handelingen 3:1-8	Petrus geneest iemand namens Jezus
116	Handelingen 4:1-12	In de gevangenis
117	Handelingen 4:13-22	Verboden om over Jezus te praten
118	Handelingen 5:17-26	Opnieuw in de gevangenis
119	Handelingen 5:27-32	Petrus verdedigt zich
120	Handelingen 5:33-42	De apostelen worden vrijgelaten
121	Handelingen 8:26-40	Filippus en een man uit Ethiopië
122	Handelingen 9:36-43	Dorkas mag leven
123	Handelingen 10:9-23	Een droom vol dieren
124	Handelingen 10:23-33	Cornelius krijgt bezoek
125	Handelingen 10:34-48	Cornelius krijgt de heilige Geest

Route 3

Noach en de toren van Babel 38

1	Genesis 6:9-22	De boot van Noach
2	Genesis 7:6-24	Noach gaat in de boot
3	Genesis 8:6-14	De raaf en de duif
4	Genesis 9:1-7	God zegent Noach
5	Genesis 9:8-17	De regenboog
6	Genesis 11:1-9	De toren van Babel

David 511

7	1 Samuel 17:1-11	De soldaat Goliat
8	1 Samuel 17:12-25	David gaat naar zijn broers
9	1 Samuel 17:38-53	David verslaat Goliat
10	1 Samuel 18:1-5	David en Jonatan worden vrienden
11	1 Samuel 18:6-16	Saul is jaloers op David
12	1 Samuel 19:9-17	Michal helpt David
13	Psalm 59:1-10	Een gebed van David
14	1 Samuel 20:11-24	Een geheime afspraak
15	1 Samuel 20:35-42	Afscheid nemen
16	1 Samuel 24:2-16	David doet Saul geen kwaad
17	1 Samuel 24:17-23	Saul stelt David een vraag
18	2 Samuel 1:1-16	Saul en Jonatan zijn gestorven
19	2 Samuel 5:6-8	David verovert Jeruzalem
20	2 Samuel 6:1-7	Uzza en de heilige kist
21	2 Samuel 6:8-14	David danst voor God
22	Psalm 51	David vraagt om vergeving

Elia 652

23	1 Koningen 16:29-33	Een slechte koning
24	1 Koningen 17:1-6	Elia vlucht voor de koning
25	1 Koningen 17:7-16	De gastvrije weduwe uit Sarefat
26	1 Koningen 17:17-24	Elia maakt de zoon weer levend
27	1 Koningen 18:1-16	Elia ontmoet Obadja
28	1 Koningen 18:16-24	Elia en de priesters van Baäl
29	1 Koningen 18:25-40	God luistert wel
30	1 Koningen 18:41-46	God laat het regenen
31	1 Koningen 19:1-10	Elia vlucht voor Izebel
32	1 Koningen 19:11-18	Elia ontmoet God

Ester 858

33	Ester 1:1-9	Twee feesten
34	Ester 1:10-22	Koningin Wasti komt niet
35	Ester 2:5-18	Ester wordt koningin
36	Ester 3:1-11	Haman bedenkt een plan
37	Ester 4:4-14	Ester moet naar de koning
38	Ester 7:1-10	Ester vraagt om redding
39	Ester 8:1-14	Een nieuwe brief
40	Ester 9:1-12	De Joden winnen
41	Ester 9:16-23	Het Poeriemfeest

Psalm 103 1023

42	Psalm 103	De liefde van God is groot

Verhalen van de profeten Jesaja en Jeremia 1155

43	Jesaja 2:2-5	Zwaarden worden gereedschap
44	Jesaja 35:1-10	Alles wordt mooi
45	Jesaja 40:3-11	Jesaja hoort een stem
46	Jesaja 42:1-4	Gods dienaar (1)
47	Jesaja 53:4-12	Gods dienaar (2)
48	Jesaja 55:1-5	Het volk van God
49	Jeremia 1:4-10	God heeft Jeremia uitgekozen
50	Jeremia 23:1-8	Een nieuwe koning
51	Jeremia 33:14-22	Nieuwe priesters

Daniël 1409

52	Daniël 1:1-7	Daniël komt in Babel
53	Daniël 1:8-17	Groente en water
54	Daniël 2:31-36	De droom van Nebukadnessar
55	Daniël 2:36-49	De uitleg van de droom
56	Daniël 5:1-9	De letters op de muur
57	Daniël 5:17-30	De uitleg van de letters
58	Daniël 6:11-18	Daniël in de leeuwenkuil
59	Daniël 6:19-25	Er gebeurt niets met Daniël
60	Daniël 7:1-12	Daniël droomt over vier dieren

Psalm 23 954

61	Psalm 23	Je hoeft niet bang te zijn

Jezus in het evangelie volgens Matteüs 1524

62	Matteüs 1:1-17	De voorouders van Jezus
63	Matteüs 1:18-25	De droom van Jozef
64	Matteüs 2:1-12	De wijze mannen uit het oosten
65	Matteüs 5:1-12	Het echte geluk
66	Matteüs 5:13-16	Laat zien wie je bent
67	Matteüs 5:43-48	Houd ook van je vijanden
68	Matteüs 6:7-15	Onze Vader
69	Matteüs 6:25-34	Maak je geen zorgen
70	Matteüs 7:1-6	De balk en de splinter
71	Matteüs 7:13-14	De brede en de smalle poort
72	Matteüs 7:24-27	Het huis op het zand
73	Matteüs 9:9-13	Matteüs wordt een leerling van Jezus
74	Matteüs 9:27-31	De genezing van twee blinde mensen
75	Matteüs 10:1-10	De twaalf leerlingen gaan op weg
76	Matteüs 13:1-17	Het voorbeeld van het zaad
77	Matteüs 13:31-35	Zo klein als een mosterd-zaadje
78	Matteüs 14:22-33	Jezus loopt over het water
79	Matteüs 17:1-13	Jezus, Mozes en Elia

80	Matteüs 17:24-27	Tempelbelasting betalen
81	Matteüs 18:8-11	Leven met of zonder God
82	Matteüs 18:21-35	Een voorbeeld over vergeven
83	Matteüs 20:1-16	Arbeiders in de wijngaard
84	Matteüs 21:18-22	De vijgenboom zonder vruchten
85	Matteüs 21:28-32	Het voorbeeld van de twee zonen
86	Matteüs 21:33-46	Nog een voorbeeld van een wijngaard
87	Matteüs 22:15-22	De farizeeën stellen Jezus een vraag
88	Matteüs 22:23-33	De sadduceeën stellen Jezus een vraag
89	Matteüs 25:1-13	Het voorbeeld van de tien meisjes
90	Matteüs 25:14-30	Het voorbeeld van de drie dienaren
91	Matteüs 25:31-46	Als de Mensenzoon komt

Psalm 42 969

92	Psalm 42	Verlangen naar God

Paulus 1832

93	Handelingen 9:1-9	Saulus jaagt op christenen
94	Handelingen 9:10-22	Ananias moet naar Saulus
95	Handelingen 13:4-12	Paulus reist rond
96	Handelingen 14:8-18	De Grieken denken dat Paulus een god is
97	Handelingen 15:1-5	Een discussie over de besnijdenis
98	Handelingen 15:22-29	Een brief voor de niet-Joden
99	Galaten 2:1-10	Paulus is er voor de niet-Joden
100	Galaten 2:11-21	De Joodse wet geldt niet meer
101	Handelingen 16:16-24	Paulus komt in de gevangenis
102	Handelingen 16:25-34	Een grote aardbeving
103	Handelingen 16:35-40	Paulus en Silas komen vrij
104	Handelingen 17:22-29	Paulus vertelt over God
105	1 Korintiërs 1:10-18	Samen is beter dan verdeeld
106	Handelingen 19:13-20	Toveren is verkeerd
107	Handelingen 26:1-8	Paulus komt bij koning Agrippa
108	Handelingen 27:1-15	Paulus komt in een storm terecht
109	Handelingen 27:27-38	Paulus dankt God
110	Handelingen 27:39-44	Het schip breekt in stukken
111	Psalm 46	Bij God zijn we veilig
112	Handelingen 28:1-10	Paulus komt op Malta
113	Handelingen 28:15-27	Paulus komt aan in Rome
114	Handelingen 28:27-31	Paulus geeft uitleg over Jezus

Brieven 1939

115	1 Korintiërs 12:12-22	Veel delen, maar één geheel
116	1 Korintiërs 13:1-7	Liefde is ...
117	Galaten 5:22-26	Anders leven door de heilige Geest
118	Efeziërs 6:1-4	Regels voor kinderen en ouders
119	Efeziërs 6:14-17	Net als soldaten
120	Filippenzen 1:12-18	Vanuit de gevangenis
121	Filippenzen 2:1-11	Leven als Jezus Christus
122	Filippenzen 4:4-9	Dicht bij God
123	1 Timoteüs 4:11-16	Een voorbeeld voor iedereen
124	2 Timoteüs 2:1-7	Je best doen voor God
125	Hebreeën 11:8-16	Geloven zoals Abraham
126	Jakobus 3:9-12	Wat zeg jij?
127	1 Johannes 4:7-16	Leef in liefde

Psalm 1 934

128	Psalm 1	Gelukkig door de wet

Jozua 374

129	Jozua 1:1-9	Een grote opdracht voor Jozua
130	Jozua 2:1-7	Spionnen naar Jericho
131	Jozua 2:7-24	Rachab helpt de spionnen
132	Jozua 3:1-17	Een pad door de Jordaan
133	Jozua 6:1-27	Jericho wordt ingenomen

Rechters van Israël 414

134	Rechters 2:10-19	Israël krijgt rechters
135	Rechters 3:12-26	Ehud doodt koning Eglon
136	Rechters 4:1-10	De rechter Debora
137	Rechters 4:11-24	Jaël doodt Sisera
138	Rechters 6:11-16	Gideon moet Israël bevrijden
139	Rechters 6:17-24	Het teken van het bokje
140	Rechters 7:1-8	Gideon verzamelt een leger
141	Rechters 7:9-22	Gideon verslaat de Midjanieten
142	Rechters 13:1-7	De vrouw van Manoach
143	Rechters 14:1-9	Simson wil trouwen
144	Rechters 15:1-8	Simson en de vossen
145	Rechters 16:15-22	Simson en Delila
146	Rechters 16:23-31	Simson sterft
147	Rechters 21:19-25	De Israëlieten doen weer verkeerde dingen

Salomo 602

148	1 Koningen 1:5-10	Een nieuwe koning
149	1 Koningen 1:11-21	Batseba gaat naar David
150	1 Koningen 1:32-40	Salomo wordt koning
151	1 Koningen 2:1-12	De laatste woorden van David
152	1 Koningen 3:2-4	Salomo brengt offers aan God
153	1 Koningen 3:5-15	Salomo vraagt om wijsheid
154	1 Koningen 3:16-28	Twee vrouwen bij koning Salomo
155	1 Koningen 6:1-10	Salomo bouwt de tempel
156	1 Koningen 6:29-38	De tempel is af
157	Psalm 84	Een lied over de tempel
158	1 Koningen 8:1-13	De nieuwe tempel
159	1 Koningen 8:22-30	Het gebed van koning Salomo
160	1 Koningen 8:37-40	Salomo vraagt om hulp bij rampen
161	1 Koningen 9:1-9	God waarschuwt Salomo
162	1 Koningen 10:1-13	De koningin van Seba komt op bezoek
163	1 Koningen 10:14-22	De rijkdom van Salomo
164	1 Koningen 11:1-8	Salomo gaat verkeerd leven
165	1 Koningen 11:9-13	God wordt boos op Salomo
166	1 Koningen 11:26-33	Achia wijst een nieuwe koning aan
167	1 Koningen 11:34-43	Salomo sterft

Elisa 677

168	2 Koningen 2:1-14	Elia gaat naar de hemel
169	2 Koningen 2:19-25	Elisa aan het werk als profeet
170	2 Koningen 4:38-44	Twee wonderen van Elisa
171	2 Koningen 5:5-12	Naäman gaat naar Israël
172	2 Koningen 5:13-20	Naäman wordt weer beter
173	2 Koningen 5:20-27	Gechazi krijgt de huidziekte

Ezra en Nehemia 818

174	Ezra 3:7-13	De tempel wordt weer opgebouwd
175	Nehemia 2:1-8	Nehemia wil naar Jeruzalem
176	Nehemia 2:11-20	Nehemia komt in Jeruzalem
177	Nehemia 5:1-13	De Judeeërs gedragen zich slecht
178	Nehemia 7:72-8:12	De wet van God wordt voorgelezen

Job 880

179	Job 1:1-5	Job is eerlijk en trouw
180	Job 1:6-12	Satan praat met God
181	Job 1:13-22	Job blijft op God vertrouwen
182	Job 2:1-13	Satan zorgt dat Job ziek wordt
183	Job 3:1-10	De klacht van Job
184	Job 38:1-15	God geeft antwoord
185	Job 40:1-14	God is machtig
186	Job 42:1-6	Job houdt zijn mond
187	Job 42:10-17	Jobs einde

Wijsheid 1087

188	Spreuken 2:1-15	Zoeken naar wijsheid
189	Spreuken 8:22-31	Wijsheid was er al bij de schepping
190	Spreuken 15:13-18	Spreuken over hoe je moet leven
191	Prediker 1:1-7	Er gebeurt niets nieuws
192	Prediker 3:1-8	Alles heeft zijn tijd
193	Prediker 4:9-12	Samen is beter dan alleen
194	Prediker 12:1-7	Denk aan God die je gemaakt heeft
195	Hooglied 2:8-14	Een liefdeslied voor twee
196	Hooglied 4:1-7	Je bent zo mooi
197	Hooglied 8:6-7	De liefde is zo sterk als een vuur

Klaagliederen 1320

198	Klaagliederen 1:1-5	Jeruzalem is verwoest
199	Klaagliederen 3:14-30	God is trouw

Psalm 91 1016

200	Psalm 91	God beschermt je

Verhalen van de profeet Ezechiël 1331

201	Ezechiël 1:1-12	Ezechiël ziet een visioen
202	Ezechiël 1:13-28	De troon van God
203	Ezechiël 4:1-8	Ezechiël moet een aanval uitbeelden
204	Ezechiël 34:1-16	De slechte herders en de goede herder
205	Ezechiël 47:1-12	Een rivier die uit de tempel stroomt

Jezus in het evangelie volgens Johannes 1736

206	Johannes 1:1-18	Het begin
207	Johannes 1:19-34	Johannes doopt Jezus
208	Johannes 2:1-12	Jezus verandert water in wijn
209	Johannes 2:13-17	Jezus jaagt handelaars weg
210	Johannes 2:18-22	Jezus en de tempel
211	Johannes 3:1-13	Jezus en Nikodemus
212	Johannes 3:14-21	Jezus is het licht
213	Johannes 4:7-18	Het water dat leven geeft
214	Johannes 4:19-30	God kun je overal eren
215	Johannes 5:1-18	Jezus maakt een zieke man beter
216	Johannes 6:25-36	Het hemelse brood
217	Johannes 7:53-8:11	Wie heeft nog nooit iets verkeerds gedaan?
218	Johannes 9:1-12	Een blinde man kan weer zien
219	Johannes 10:11-16	Jezus is de goede herder
220	Johannes 11:1-16	Lazarus sterft
221	Johannes 11:17-44	Jezus praat met Maria
222	Johannes 13:1-20	Jezus wast de voeten van zijn leerlingen
223	Johannes 13:21-30	Jezus wijst Judas aan
224	Johannes 15:1-8	Het voorbeeld van de druivenplant
225	Johannes 15:9-17	Houd van elkaar
226	Johannes 15:18-27	Iedereen zal de leerlingen haten
227	Johannes 18:1-14	De soldaten nemen Jezus gevangen
228	Johannes 19:1-16	Jezus komt bij Pilatus
229	Johannes 19:16-24	Jezus wordt aan het kruis gehangen
230	Johannes 19:25-37	Jezus sterft
231	Johannes 19:38-42	Josef begraaft Jezus
232	Johannes 20:1-18	Het graf is leeg!
233	Johannes 20:19-31	De leerlingen zien Jezus
234	Johannes 21:15-19	Jezus praat met Petrus

Brief aan de christenen in Rome 1894

235	Romeinen 1:1-7	Paulus schrijft een brief
236	Romeinen 2:6-16	Ben jij beter dan de rest?
237	Romeinen 3:21-31	God redt mensen
238	Romeinen 8:31-39	God zal altijd van ons houden
239	Romeinen 13:1-7	Het gezag van de overheid
240	Romeinen 14:5-12	Alle christenen horen bij elkaar

Brief aan Filemon 2024

241	Filemon 1:1-9	Paulus heeft een vraag
242	Filemon 1:10-25	Paulus helpt een slaaf

Openbaring 2075

243	Openbaring 1:1-8	Johannes stuurt brieven
244	Openbaring 1:9-20	Iemand die eruitziet als een mens
245	Openbaring 3:14-22	Kiezen voor Jezus
246	Openbaring 4:1-11	De troon van God
247	Openbaring 18:1-10	Babylon wordt gestraft
248	Openbaring 21:1-8	Alles wordt nieuw
249	Openbaring 22:12-17	Jezus komt terug

Psalm 139 1056

250	Psalm 139	God is altijd bij je

Themapagina's

Om te beginnen 20

1. Wat is de Bijbel?
2. Waar kan ik iets lezen over?

Godsdienst in de Bijbel 586

3. Namen voor God
4. De wet en de tien geboden
5. Rein en onrein
6. De Joodse kalender
7. Het Joodse Paasfeest
8. Engelen
9. Geboorte
10. Zegenen

De wereld van de Bijbel 1068

11. Mannen, vrouwen en kinderen
12. Tenten en huizen
13. Opgravingen
14. Lezen en schrijven
15. Muziek
16. Dieren
17. Reizen
18. Oorlog
19. Ballingschap

Godsdienst in de Bijbel 1512

20. Namen voor Jezus
21. Lessen van Jezus
22. Wonderen
23. Farizeeën, sadduceeën en andere groepen
24. Dopen
25. Paulus en de eerste christenen

Samen geloven 2106

26. Geloven thuis
27. De christelijke kalender
28. Kerst
29. Pasen
30. Hemelvaart en Pinksteren
31. Bidden
32. Dood en rouwen

Oude Testament

Libanon-bergen
Hermon-bergen
Middellandse Zee
Dan
Karmel
Jordaan
Silo
Mispa
Jericho
Asdod
Ekron
Jeruzalem
Gat
Dode Zee
Gaza
Hebron
Berseba
0
20
40 km

Charan
Nineve
Assur
Eufraat
Tigris
BABYLONISCHE RIJK
Middellandse Zee
Sidon
Tyrus
Babel
Jordaan
ISRAËL
AMMON
Jeruzalem
MOAB
Ur
EDOM
GOSEN
Sinai-
woestijn
EGYPTE
Sinai
Nijl
Rode Zee
0
100
200 km

THEMA 1

Wat is de Bijbel?

De Bijbel

De Bijbel is een bekend boek. Het is één van de meest gelezen boeken ter wereld. Er is geen ander boek dat zo vaak en in zo veel talen vertaald is. En voor veel mensen is de Bijbel het belangrijkste boek van alle boeken. In de Bijbel zijn mooie en bekende verhalen te vinden. Verhalen over Abraham, over David en Goliat, en natuurlijk over Jezus. Maar voor veel mensen zijn de mooie verhalen niet het belangrijkste. Voor hen is het belangrijk dat je God kunt leren kennen door in de Bijbel te lezen.

Christenen noemen de Bijbel het Woord van God. Ze geloven dat God zelf spreekt door de schrijvers van de bijbelse teksten. Die schrijvers geven door wat God aan de mensen vertellen wil.

Van Genesis tot Openbaring

Het woord Bijbel komt van het Griekse woord *biblia*, dat 'boeken' betekent. Een meervoud dus. De Bijbel is eigenlijk niet één boek, maar bestaat uit allerlei verschillende boeken. Je zou de Bijbel een bibliotheek kunnen noemen!

De bijbelse boeken zijn niet allemaal in dezelfde tijd geschreven. Er zit bijna duizend jaar tussen het oudste en het nieuwste bijbelboek. De boeken van het Oude Testament zijn geschreven toen Jezus nog niet geboren was. De boeken van het Nieuwe Testament zijn geschreven tussen 50 en 150 na Christus.

De boeken zijn ook erg verschillend. Sommige boeken zijn makkelijk om te lezen, en andere moeilijk. Sommige boeken zijn een beetje saai, en andere juist heel spannend.

De meeste boeken lees je vanaf bladzijde 1 tot aan de laatste bladzijde. Met de Bijbel is dat niet zo handig. Je kunt makkelijk verdwalen in de Bijbel. Met dit overzicht raak je de weg niet kwijt. Of gebruik de routes in deze Samenleesbijbel!

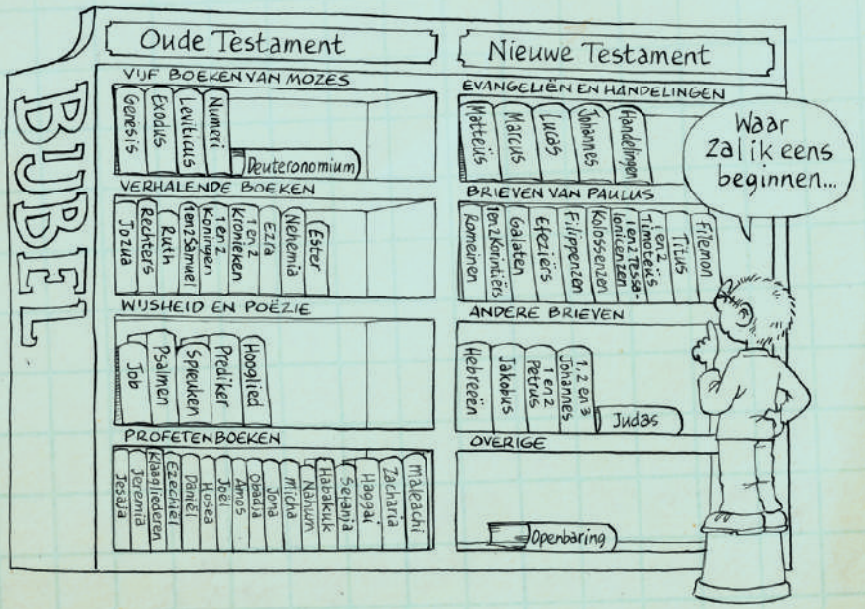

Van Bijbel tot vers

De bijbelboeken zijn verdeeld over twee delen. Het Oude Testament bevat de boeken die voor het grootste deel geschreven zijn in het Hebreeuws. Voor Joodse mensen is alleen dit deel het woord van God. Het heilige boek van christenen heeft een extra deel: het Nieuwe Testament. In het Nieuwe Testament zijn boeken te vinden die zijn geschreven in het Grieks. Deze boeken zijn geschreven door de eerste christenen.

De Bijbel bestaat uit 66 boeken. En die boeken bestaan uit verschillende hoofdstukken. Maar niet elk bijbelboek heeft evenveel hoofdstukken. De brief aan Filemon bestaat bijvoorbeeld uit één hoofdstuk, maar het boek Jesaja heeft wel 66 hoofdstukken! Elk hoofdstuk is opgedeeld in kleine stukjes. Die stukjes bestaan meestal uit een paar zinnen, die 'verzen' genoemd worden. Sommige hoofdstukken hebben veel verzen (Lucas 1 bestaat uit tachtig verzen), en sommige maar een paar. Deze indeling in hoofdstukken en verzen lijkt misschien ingewikkeld, maar je kunt zo makkelijk iets opzoeken in de Bijbel. Als ergens staat: 'Gen. 50:1', dan zoek je in het boek Genesis, hoofdstuk 50, vers 1.

Gebied	Bijbelvertalingen
Afrika	196
Azië	146
Oceanië	40
Europa	63
Noord-Amerika	8
Caraïbisch gebied, Centraal- en Zuid-Amerika	37

Het aantal talen per werelddeel waarin de hele Bijbel vertaald is (geteld in 2013).

THEMA 2

Waar kan ik iets lezen over?

Angst

Een verhaal over mensen die bang zijn, kun je lezen in Route 1 Stap 43, Marcus 4:35-41. Dat gaat over de leerlingen van Jezus die bang zijn voor de storm.

Een tekst die je kunt lezen als je zelf bang bent, vind je in Route 3 Stap 61, psalm 23:4:

'Ik ben niet bang,
ook al is er gevaar,
ook al is het donker om mij heen.
Want u bent bij mij, Heer.
U beschermt me,
u geeft mij moed.'

Zorgen

Een verhaal over iemand die bezorgd is, kun je lezen in Route 2 Stap 12, Genesis 28:10-22. Daar vraagt Jakob aan God om hem veilig thuis te brengen.

Een tekst die je kunt lezen als je je zelf zorgen maakt, vind je in Route 3 Stap 69, Matteüs 6:26-27:

'Kijk eens naar de vogels in de lucht. Ze werken niet op het land en ze bewaren geen graan in een schuur. Jullie Vader in de hemel geeft ze te eten. En jullie zijn voor hem veel belangrijker dan de vogels. Maak je dus geen zorgen. Dat heeft geen zin, je blijft er geen dag langer door leven.'

God zorgt voor de vogels. En jij bent voor hem nog belangrijker dan een vogel. God zorgt dus ook voor jou.

Maak jij ook wel eens muziek voor God?

Blijdschap

Een verhaal over iemand die blij is, kun je lezen in Route 2 Stap 78, Lucas 1:39-56. Maria zingt daar een lied omdat God haar heeft uitgekozen.

Een tekst die je kunt lezen als je zelf blij bent, vind je in Route 1 Stap 37, psalm 150:3-6:

'Zing voor hem!
Klap in je handen en dans.
Zing voor hem en maak muziek.
Speel op harpen en op fluiten,
speel op trommels en trompetten,
dank hem met alle instrumenten.
Alles wat leeft, zing voor de Heer!

Halleluja!'

Boosheid

Een verhaal over iemand die kwaad is, kun je lezen in Route 1 Stap 36, Jona 4:1-11. Daar is Jona boos op God.

Moeite

Een verhaal over iemand die het moeilijk heeft, kun je lezen in Route 1 Stap 12, Genesis 39:1-23. Daar lees je hoe Jozef in de gevangenis komt.

Een tekst die je kunt lezen als je het zelf moeilijk hebt, vind je in Route 3, Stap 199, Klaagliederen 3:21-24:

'Maar ik blijf vertrouwen, omdat ik weet:
De Heer is goed voor zijn volk, we leven nog!
Zijn liefde blijft altijd bestaan.
Zijn trouw is groot.
Hij zorgt voor ons, elke dag weer.
De Heer is alles wat ik nodig heb, op hem vertrouw ik.'

Jaloezie

Een verhaal over iemand die jaloers is, kun je lezen in Route 2 Stap 9, Genesis 25:19-34. Dat gaat over Esau die jaloers is op Jakob.

Een tekst die je kunt lezen als je zelf jaloers bent, vind je in Route 3 Stap 117, Galaten 5:25-26:

'Wij hebben ons nieuwe leven aan de heilige Geest te danken. Laten we dus niet opscheppen over onszelf. Of elkaar jaloers maken door te zeggen hoe goed we zijn. Maar laten we leven zoals de Geest het wil.'

Verdriet

Een verhaal over iemand die verdrietig is, kun je lezen in Route 2 Stap 49, 1 Samuel 1:1-11. Daar lees je dat Hanna verdrietig is omdat ze geen kinderen kan krijgen.

Een tekst die je kunt lezen als je zelf verdrietig bent, vind je in Route 3 Stap 192, Prediker 3:4:

'Er is een tijd om te huilen,
en een tijd om te lachen.
Een tijd om verdriet te hebben,
en een tijd om te dansen.'

Schuld

Een verhaal over schuld kun je lezen in Route 3 Stap 217, Johannes 7:53-8:11. Jezus vraagt daar: 'Wie heeft nog nooit iets verkeerds gedaan?'

Een tekst die je kunt lezen als je je schuldig voelt, vind je in Route 3 Stap 22, psalm 51:3-4:

'God, u bent goed,
heb medelijden met mij!
Uw liefde is groot.
Vergeef me mijn zonden,
neem mijn schuld weg,
maak mij weer schoon.'

Verlegenheid

Een verhaal over iemand die niet alleen op weg durft te gaan, kun je lezen in Route 1 Stap 25, Exodus 4:1-17. Daar lees je dat Mozes niet tegen de farao durft te spreken.

Een tekst die je kunt lezen als je zelf verlegen bent, vind je in Route 3 Stap 129, Jozua 1:9:

'Daarom zeg ik nog een keer: 'Je moet sterk en dapper zijn. Je hoeft nergens bang voor te zijn. Want ik ben je God. Ik ben altijd bij je, waar je ook heen gaat."

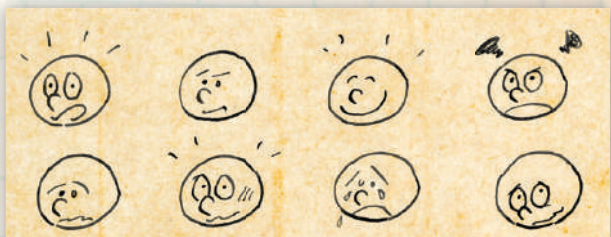

Hoe voel jij je vandaag?

STAP 1 ROUTE 1

Genesis 37:1-11

DE DROMEN VAN JOZEF

Jozef en zijn broers

Jakob houdt het meest van Jozef

37 1-2 Nu volgt het verhaal over Jakob en zijn familie. Jakob was gaan wonen in het land Kanaän, net als zijn vader. Zijn zoon Jozef was zeventien jaar. Hij hielp vaak zijn broers als ze op de schapen en de geiten pasten. Jozef was een zoon van Rachel, en zijn broers waren zonen van Jakobs vrouwen Bilha en Zilpa. Als er slechte dingen over de broers gezegd werden, vertelde Jozef dat steeds door aan hun vader.

3 Jozef was geboren toen Jakob al oud was. Daarom hield Jakob meer van hem dan van zijn andere zonen. Hij maakte voor hem een prachtige jas met allerlei mooie kleuren. 4 De broers merkten wel dat hun vader het meest van Jozef hield. Daarom hadden ze een hekel aan Jozef. Ze praatten nooit met hem.

Jozef heeft bijzondere dromen

5 Op een keer had Jozef gedroomd. Hij vertelde de droom aan zijn broers. Toen kregen ze een nog grotere hekel aan hem. 6 Want Jozef zei: 'Moet je horen wat ik gedroomd heb. 7 We waren op het land aan het werk. We bonden het gemaaide koren bij elkaar in bossen. Opeens ging mijn bos koren rechtop staan. Toen kwamen jullie bossen koren om mij heen staan en ze maakten een diepe buiging voor mijn bos koren.'

Dromen

In dit verhaal heeft Jozef twee dromen. Later in zijn leven krijgt hij opnieuw met dromen te maken. In de Bijbel komt het vaak voor dat mensen dromen hebben. In die dromen laat God bijzondere dingen zien over de toekomst. Voorbeelden van andere mensen in de Bijbel die dromen krijgen, zijn Abraham, Daniël en Jesaja.

De jas van Jozef (1)

In de verhalen over Jozef kom je op allerlei momenten de jas van Jozef tegen. Steeds speelt die jas een belangrijke rol. Beleef de avonturen van Jozefs jas maar mee!

In dit eerste verhaal maakt Jakob een prachtige jas met allerlei mooie kleuren voor zijn zoon Jozef. Jakob geeft die jas om te laten zien hoeveel hij van Jozef houdt. Maar daardoor worden Jozefs broers jaloers op Jozef. En dat loopt niet goed af.

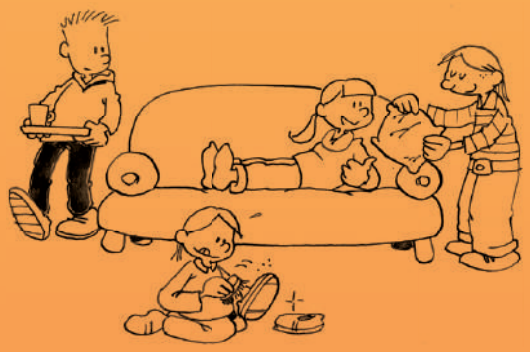

WIE IS DE BAAS?

Jozef is in zijn dromen de baas over zijn broers. Dat vinden zijn broers niet leuk. Hoe vind jij het als een ander de baas over jou wil zijn? En hoe voelt het als je zelf de baas bent? Daar kom je achter door de volgende opdracht te doen.

Opdracht:

Iedereen mag om de beurt drie minuten lang de baas spelen. Als je de baas bent, mag je de anderen opdrachten geven die zij moeten uitvoeren. Je kunt hen bijvoorbeeld je schoenen laten poetsen, drinken voor je laten halen, je nek laten masseren, enzovoort.

- Hoe vond je het als een ander de baas over jou was?
- Hoe vond je het om zelf de baas te zijn?

8 De broers zeiden tegen Jozef: 'Denk
jij soms dat je koning wordt? Dat je over
ons kunt regeren?' Toen hij over die
droom vertelde, kregen ze een nog veel
grotere hekel aan hem.
9 Later kreeg Jozef weer een droom.
Hij vertelde ook die droom aan zijn
broers: 'Ik droomde dat de zon, de maan
en elf sterren een diepe buiging voor mij
maakten.' 10 Jozef vertelde die droom ook
aan zijn vader. Maar die zei boos: 'Wat is
dat voor een droom! Je denkt toch niet dat
je moeder, je broers en ik voor jou zullen
buigen?'
11 Jozefs broers waren jaloers op
hem. Zijn vader dacht nog vaak aan die
dromen.

JALOERS

- Hoe denken de broers over Jozef? Hoe vaak wordt daar iets over gezegd in de bijbeltekst?
- Waarom hebben de broers een hekel aan Jozef? Noem drie dingen.
- Stel dat jij één van Jozefs broers was, wat zou jij dan van Jozef vinden? Waarom?
- Denk je dat de dromen van Jozef zullen uitkomen? Waarom wel of niet?
- Op welke dingen van jouw broertje of zusje (of van een vriendje of vriendinnetje) ben jij wel eens jaloers?

STAP 2 ROUTE 1

Genesis 37:12-25

JOZEF WORDT IN DE PUT GEGOOID

Jozef gaat naar zijn broers

12 Op een keer waren de broers van Jozef
met de schapen en de geiten naar de
stad Sichem gegaan. 13-14 Toen zei Jakob
tegen Jozef: 'Je broers zijn met de kudde
naar Sichem. Ga eens naar hen toe en

vraag hoe het met hen gaat. Kijk ook of het goed gaat met de dieren. En kom dat dan aan mij vertellen.' Jozef zei: 'Dat is goed.'

Jozef ging vanuit het dal bij Hebron naar Sichem. 15 Daar kwam hij in het veld een man tegen, die vroeg: 'Wie zoek je?' 16 'Ik zoek mijn broers,' zei Jozef. 'Hebt u ze misschien ergens gezien, met hun kudde?' 17 De man zei: 'Ze zijn hier alweer weg. Ze zeiden dat ze naar de stad Dotan gingen.'

Toen ging Jozef ook naar Dotan, en daar vond hij zijn broers.

De broers gooien Jozef in een put

18 De broers zagen Jozef al in de verte aankomen. Voordat hij bij hen was, bedachten ze een plan om hem te doden. 19 Ze zeiden tegen elkaar: 'Kijk, daar heb je die dromer! 20 Kom, laten we hem vermoorden en in een put gooien. Dan zeggen we dat hij opgegeten is door een roofdier. Dan zullen we wel eens zien of zijn dromen uitkomen!'

Put

De put waar Jozef in gegooid werd, was een oude waterput die droog stond. Zulke putten waren diep en de wanden ervan waren steil. Jozef kon er dus niet zelf uit klimmen.

Soms zeg je wel eens dat iemand 'in de put zit'. Dat betekent dat hij of zij erg verdrietig of bezorgd is. Misschien komt die uitdrukking wel uit dit verhaal!

EEN PUT VOL BRIEFJES

Zet een emmer op tafel. Dat is de put. Schrijf allemaal iets op een briefje waarover je wel eens in de put zit. Gooi de briefjes in de emmer. Pak daarna allemaal een briefje uit de emmer (niet je eigen briefje). Schrijf op dat briefje iets om de ander moed in te spreken. Geef het briefje dan terug aan degene van wie het was.

JOZEF IN DE PUT

- Lees vers 19 en 20 nog een keer goed door. Waarom willen de broers Jozef eigenlijk vermoorden? En denk je dat hun plan zal lukken? Waarom?
- Wat doet Ruben? Wat vind je daarvan?
- Hoe zou Jozef zich gevoeld hebben toen hij in de put zat?
- Stel je voor dat jij in een put gegooid zou worden, hoe zou jij je dan voelen?
- Als jij Jozef moed in zou kunnen spreken, wat zou je dan tegen hem zeggen?

21-22 Toen Ruben dat hoorde, zei hij:
'Nee, laten we hem niet doodslaan. Een
moord is niet nodig. Gooi hem in één
van de putten hier in de woestijn, maar
vermoord hem niet.' Ruben was van plan
om Jozef te redden en om hem terug te
brengen naar zijn vader.
23-24 Toen Jozef bij zijn broers kwam,
grepen ze hem vast. Ze trokken zijn
mooie gekleurde jas uit en ze gooiden
hem in een put. Het was een waterput,
maar er stond geen water in. 25 Daarna
gingen ze zitten eten.

De jas van Jozef (2)

Als Jozef bij zijn broers komt, grijpen ze hem vast en trekken ze hem meteen zijn mooie jas uit. Dan kan niemand meer zien dat Jozef het lievelingskind van hun vader is. En misschien kunnen ze ook nog wel geld krijgen voor die dure jas!

Zo zit Jozef even later in een koude, donkere put, zonder zijn warme jas aan.

STAP 3 ROUTE 1

Genesis 37:25-36

DE BROERS HALEN JOZEF UIT DE PUT

De broers verkopen Jozef

Opeens zagen de broers een groep
mannen aankomen. Het waren
handelaars. Ze kwamen uit Gilead en ze
waren op weg naar Egypte. Ze hadden
kamelen bij zich met dure kruiden en
geurige olie.
26 Toen zei Juda tegen zijn broers:
'We kunnen Jozef wel vermoorden en
alle sporen laten verdwijnen, maar wat
hebben we daaraan? 27 We kunnen hem
beter verkopen aan die handelaars. Dan
hoeven we hem niet te doden. Hij is
toch onze eigen broer.'
De broers waren het met Juda eens.
28 En toen de handelaars met de kamelen
voorbijkwamen, trokken de broers Jozef
uit de put. Ze verkochten hem voor
20 zilverstukken. De handelaars namen
Jozef mee naar Egypte.
29 Toen Ruben later weer bij de put
kwam, zag hij dat Jozef er niet meer
was. Van verdriet scheurde hij zijn
kleren. 30 Hij liep naar zijn broers en
riep: 'De jongen is weg! Wat nu? Wat
moet ik doen?'

Jakob heeft verdriet om zijn zoon

31 De broers pakten Jozefs gekleurde jas.
Ze slachtten een bokje en haalden de jas
door het bloed van het bokje. 32 Daarna

De jas van Jozef (3)

Als de broers Jozef als slaaf verkocht hebben, bedenken ze een gemeen plan met zijn jas. Ze smeren er bloed op van een bokje, en brengen de jas naar hun vader Jakob. Als Jakob de jas ziet, denkt hij dat Jozef door een wild dier is verscheurd.

JOZEF VERKOCHT

- Wat doen de broers met Jozef? Wat vind je daarvan?
- Heb jij wel eens iets heel gemeens gedaan tegen je broertje of zusje? Hoe voelde je je toen achteraf?
- Wat denkt Jakob dat er met Jozef is gebeurd? Wat vind je van zijn reactie?
- Hoe zou het nu verdergaan? Zouden de broers nu echt van Jozef af zijn? Waarom wel, of waarom niet?

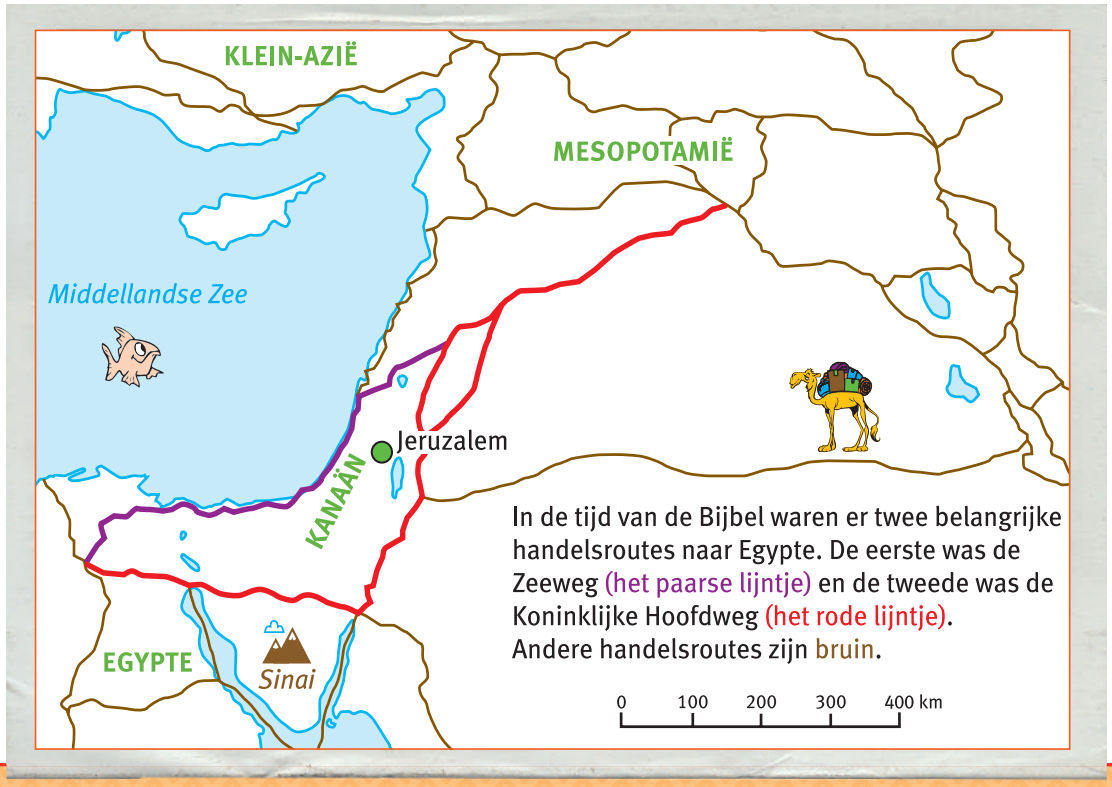

In de tijd van de Bijbel waren er twee belangrijke handelsroutes naar Egypte. De eerste was de Zeeweg (het paarse lijntje) en de tweede was de Koninklijke Hoofdweg (het rode lijntje). Andere handelsroutes zijn bruin.

Handel

In de tijd van Jozef reisden er heel wat handelaars rond. Die reisden tussen grote landen als Egypte, Mesopotamië (het gebied waar nu Irak ligt) en Klein-Azië (dat is nu Turkije) om daar handel te drijven. De handelaars verkochten ook mensen. Zij kwamen als slaven in dienst van hun meester. Slaven werden in die tijd niet altijd slecht behandeld. In het huis waar ze werkten, kregen ze meestal te eten en te drinken, en een veilige plek om te wonen.

Meer weten? In de Samenleesbijbel vind je straks de themapagina 'Mannen, vrouwen en kinderen'.

brachten ze de jas naar hun vader. Ze zeiden: 'Kijk eens wat we gevonden hebben. Is dit niet de jas van Jozef?'

33 Jakob keek goed en riep toen: 'Ja, het is de jas van Jozef! Hij is vast en zeker opgegeten door een roofdier. Hij is dood, Jozef is dood!'

34 Van verdriet scheurde Jakob zijn kleren. Hij deed rouwkleren aan en hij rouwde om zijn zoon, dagenlang. 35 Al zijn zonen en dochters probeerden hem te troosten, maar Jakob wilde niet getroost worden. Hij zei: 'Ik blijf verdrietig totdat ik Jozef terugzie in het land van de dood.' Zo veel verdriet had Jakob om zijn zoon.

Jozef wordt naar Egypte gebracht

36 De handelaars brachten Jozef naar Egypte. Daar verkochten ze hem aan Potifar. Die had de leiding over de lijfwacht van de farao.

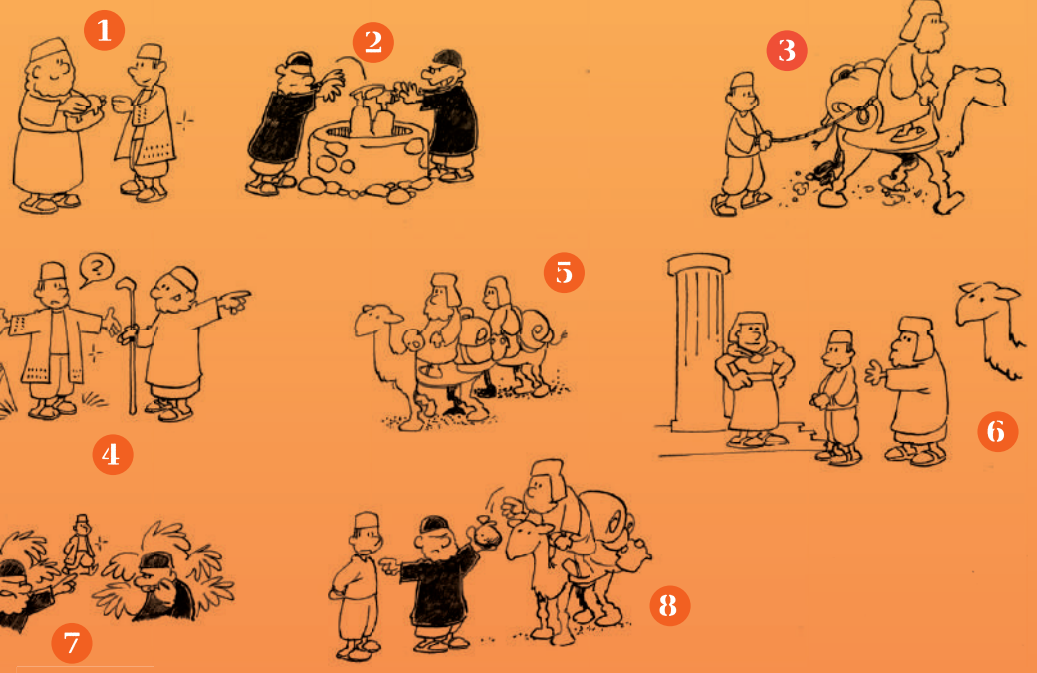

HET VERHAAL VAN JOZEF

Zet de plaatjes in de goede volgorde.
In de *Samenleesbijbel* lees je straks hoe het verdergaat met Jozef.

Oplossing:

1. Jakob stuurt Jozef weg met eten; 4. Jozef is verdwaald; 7. Jozefs broers zien hem aankomen; 2. Jozef wordt in de put gegooid; 5. Er komen handelaars aan; 8. De broers verkopen Jozef; 3. Jozef wordt meegenomen; 6. Jozef komt aan in Egypte

DIT WAREN DRIE STAPPEN OVER JOZEF. LEES NU PSALM 150.

STAP 4 ROUTE 1

Psalm 150

MAAK MUZIEK VOOR GOD

Psalm 150

Alles wat leeft, zing voor de Heer

1 Halleluja!

Zing voor God in zijn heilige tempel,
zing voor hem in zijn hemels paleis.
2 Zing voor hem, want hij doet wonderen.
Zing voor hem,
want groot is zijn macht.

3-5 Zing voor hem!
Klap in je handen en dans.
Zing voor hem en maak muziek.
Speel op harpen en op fluiten,
speel op trommels en trompetten,
dank hem met alle instrumenten.
6 Alles wat leeft, zing voor de Heer!

Halleluja!

150 psalmen

Psalmen zijn een soort liederen, want ze zijn geschreven om te zingen. Soms zijn ze bedoeld voor groepen, soms voor iemand die alleen is.

Er bestaan allerlei soorten psalmen: vrolijke en verdrietige. Eigenlijk is er voor ieder moment in het leven wel een psalm.

Psalm 150, de laatste psalm van dit bijbelboek, is een heel vrolijke psalm.

Meer weten? In de Samenleesbijbel vind je straks de themapagina 'Muziek'.

GOD DANKEN

- Wat vind je van deze psalm? Wat voor gevoel krijg je erbij?
- Waarom zou dit de laatste psalm zijn, denk je?
- Welke dingen kun je volgens de psalm doen om God te danken? Doe jij dat ook wel eens op deze manier? Waarom wel, of waarom niet?
- Waarvoor zou je God kunnen danken? Kun jij iets verzinnen uit je eigen leven?

הַלְלוּ יָהּ

Halleluja

Halleluja is eigenlijk een Hebreeuws woord. Het bestaat uit de woorden *hallelu* en *ja*. *Hallelu* betekent: je moet eren, of: je moet zingen. Het is een oproep om vrolijk te zijn. En *ja* is een soort afkorting van Jahwe, de Hebreeuwse naam van God die vaak met Heer vertaald wordt. Dus *halleluja* betekent: je moet zingen voor de Heer.

MAAK JE EIGEN TROMMEL

Deze psalm noemt allemaal instrumenten. Maak je eigen trommel om muziek te maken voor God.

Je hebt nodig:

- twee papieren borden
- rijst of droge bonen
- een nietmachine
- lint
- een schaar
- verf

Opdracht:

Verf de onderkant van de borden in vrolijke kleuren, en laat ze drogen. Strooi op één bord wat rijst of bonen. Maak dan de twee borden aan elkaar vast met nietjes. Knip nog een paar linten af, en maak die vast aan je trommel. Nu kun je op de maat van de muziek tegen je trommel slaan.

DIT WAS PSALM 150.
LEES NU VERDER OVER HET BEGIN VAN DE WERELD.

STAP 5 ROUTE 2

Genesis 1:1-23

DE SCHEPPING VAN DE HEMEL EN DE AARDE

De schepping

Het begin

1 1 In het begin maakte God de hemel en
de aarde.
2 De aarde was leeg en verlaten. Overal
was water, en alles was donker. En er
waaide een hevige wind over het water.

De eerste dag

3 Toen zei God: 'Er moet licht komen.'
En er kwam licht. 4 God zag hoe mooi
het licht was. Hij scheidde het licht en
het donker. 5 Het licht noemde hij 'dag'
en het donker noemde hij 'nacht'.
Toen werd het avond en het werd
ochtend. Dat was de eerste dag.

De tweede dag

6 God zei: 'Er moet in het midden van
het water een koepel komen om het
water te verdelen.' 7 En zo gebeurde het.
God maakte de koepel. Zo verdeelde
hij het water in tweeën: water boven de
koepel en water onder de koepel. 8 Die
koepel noemde God 'hemel'.

Toen werd het avond en het werd ochtend. Dat was de tweede dag.

De derde dag

9 God zei: 'Het water onder de hemel moet naar één plaats stromen. Dan komt er droge grond tevoorschijn.' En zo gebeurde het. 10 God noemde de droge grond 'land', en het water noemde hij 'zee'.

11 God zei: 'Er moet van alles groeien op het land. Planten met zaad en bomen met vruchten.' En zo gebeurde het. 12 Op het land kwamen allerlei planten met zaad en allerlei bomen met vruchten. En God zag hoe mooi het was.

13 Toen werd het avond en het werd ochtend. Dat was de derde dag.

De vierde dag

14 God zei: 'Er moeten lichten aan de hemel komen om verschil te maken tussen de dag en de nacht. Die lichten moeten laten zien welk seizoen het is, en

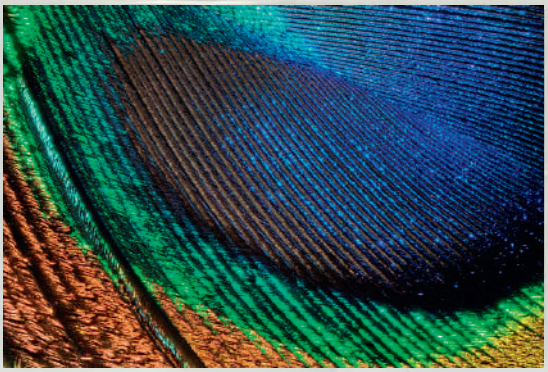

Weet je waar dit een stukje van is? Heb jij ook wel eens zulke mooie kleuren gezien?

Ga de natuur in

Ga eens de natuur in en kijk hoe prachtig alles gemaakt is. Kijk naar de grote, indrukwekkende dingen zoals de zee, de bossen en de wolken. Maar kijk ook naar heel kleine dingen zoals bladeren in allerlei kleuren, kleine insecten, en hoe een bloem er van binnen uitziet. Neem een fototoestel mee en maak foto's van wat je ziet. Bekijk samen de foto's die jullie gemaakt hebben.

Kunstwerk

Kun jij je iets voorstellen bij een aarde waar het altijd pikdonker is? Er is overal water en er waait een gure, harde wind. Niemand kan leven op zo'n plek. In het begin zag de aarde er zo uit. Maar God wilde iets moois maken van die donkere, lege aarde.

- Wat deed God om van de aarde een betere plek te maken?
- Wat vond God van wat hij gemaakt had? Hoe vaak wordt dat gezegd in de tekst?
- In het verhaal staat vier keer de zin 'En zo gebeurde het'. Hoe gebeurde het dan? Wat deed God om de dingen te laten ontstaan?
- Alles wat God gemaakt heeft, noemen we de schepping. Wat laat het verhaal van de schepping volgens jou zien over God?

Maak je eigen kunstwerk

De manier waarop God alles gemaakt heeft, lijkt wel op hoe een kunstenaar een kunstwerk maakt. Maak zelf ook eens een kunstwerk met materiaal uit de natuur.

Je hebt nodig:

- takjes, bladeren, bloemen, zaden, stenen, veertjes, schelpen en ander materiaal uit de natuur
- lijm
- een vel papier of een schoenendoos

Opdracht:

Laat het materiaal uit de natuur drogen en maak er daarna je eigen kunstwerk van. Je kunt alles bijvoorbeeld op een groot vel papier plakken of in een schoenendoos tentoonstellen.

welke dag en welk jaar. [15] En ze moeten licht geven op aarde.' En zo gebeurde het. [16] God maakte de twee grote lichten. De zon om overdag te schijnen, en de maan om 's nachts te schijnen. God maakte ook de sterren. [17] Hij zette de zon en de maan aan de hemel om licht te geven op de aarde. [18] En om het verschil aan te geven tussen dag en nacht, en tussen licht en donker. God zag hoe mooi het was.

[19] Toen werd het avond en het werd ochtend. Dat was de vierde dag.

De vijfde dag

[20] God zei: 'Het water moet vol leven zijn, vol met allerlei dieren. En boven de aarde, in de lucht, moeten vogels vliegen.' [21] God maakte de grote zeedieren en alle kleine waterdieren. Het water was vol dieren. Hij maakte ook alle soorten vogels. En God zag hoe mooi het was.

[22] God zegende de dieren. Hij zei: 'Jullie moeten jongen krijgen. Overal in de zee moeten dieren komen, en overal op aarde vogels.'

[23] Toen werd het avond en het werd ochtend. Dat was de vijfde dag.

STAP 6 ROUTE 2

Genesis 1:24-31

DE SCHEPPING VAN DE MENSEN

De zesde dag

[24] God zei: 'Ook op het land moeten allerlei dieren komen: wilde en tamme dieren, en heel kleine dieren.' En zo gebeurde het. [25] God maakte de dieren, alle wilde en tamme dieren en alle kleine dieren. En God zag hoe mooi het was.

[26] God zei: 'Nu wil ik mensen maken. Ze moeten op mij lijken. Ze zullen de baas zijn over de vissen in de zee en de

De mens

Op de zesde dag maakte God de dieren die op het land leven. De mensen maakte hij op het allerlaatst.

- Waarom zou God de mensen als laatste gemaakt hebben?
- God maakte de mensen zo dat ze op hem leken (vers 27). Wat zou het betekenen dat de mensen op God lijken? Laat iedereen hier om de beurt iets over zeggen.
- God zei tegen de mensen dat ze de baas moesten zijn over de aarde. Wat zou hij daarmee bedoelen? Wat moet je doen (of juist niet doen) als je ergens de baas over bent?
- Hoe kunnen wij op een goede manier met de aarde omgaan, zoals God het bedoeld heeft? Noem eens vijf dingen waardoor we met z'n allen goed voor de aarde zorgen. Noem ook vijf dingen die niet goed zijn voor de aarde.

vogels in de lucht. En ook over het vee,
over alle kleine dieren en over de hele
aarde.' [27] Toen maakte God de mensen.
Hij maakte ze zo dat ze op hem leken.
Hij maakte ze als man en als vrouw.
[28] God zegende de mensen. Hij zei:
'Jullie moeten kinderen krijgen. Zorg
ervoor dat er overal op aarde mensen
komen. Jullie moeten de baas zijn over
de aarde. En ook over de vissen in de zee,
over de vogels in de lucht en over alle
dieren op het land.'
[29] God zei ook: 'Alle planten en bomen
op aarde zijn voor jullie. Jullie mogen de
zaden en de vruchten eten. [30] De bladeren
en het gras zijn voor de dieren.' En zo
gebeurde het.
[31] God keek naar alles wat hij gemaakt
had en zag dat het heel mooi was.
Toen werd het avond en het werd
ochtend. Dat was de zesde dag.

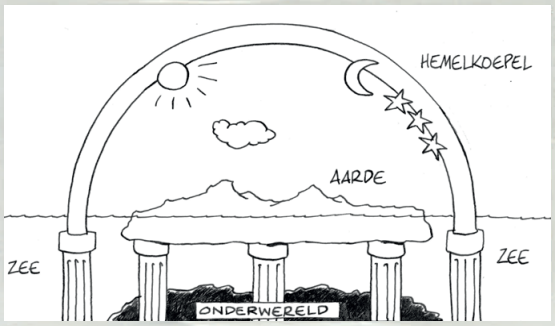

Goed voor de aarde zorgen

Spreek met elkaar vijf dingen af waardoor jullie de komende zeven dagen zelf iets gaan doen om beter voor de aarde te zorgen. Schrijf die dingen op een groot vel papier. Hang dat dan ergens op waar je vaak langsloopt, zodat je er steeds aan herinnerd wordt. Bespreek aan het einde van de week of het jullie gelukt is.

De aarde

In de tijd van de Bijbel dachten de mensen dat de aarde plat was en op zuilen steunde. Onder de aarde was er water en een onderwereld waar de doden rustten. Boven de aarde was er een hemelkoepel waar God de zon, maan en sterren aan gehangen had. Ook boven de koepel was er water. Als het regende, kwam dat dus doordat er water door de koepel naar beneden viel.

STAP 7 ROUTE 2

Genesis 2:1-4

DE ZEVENDE DAG

God rust op de zevende dag

2 [1] Zo werden de hemel en de aarde
gemaakt, en alle prachtige dingen die
daarbij horen.
[2] Op de zevende dag was God klaar
met zijn werk. Toen rustte hij uit. [3] God
zegende de zevende dag. Hij maakte van
die dag een bijzondere dag. Want op die
dag was hij klaar met de schepping en
rustte hij uit van al zijn werk.
[4] Dat is het verhaal van de schepping
van de hemel en de aarde. Zo zijn de
hemel en de aarde ontstaan.

Rustdag

God maakte van de zevende dag een speciale dag. Op die dag rustte hij uit. Later in de Bijbel krijgen de Israëlieten de opdracht om zelf ook uit te rusten op de zevende dag. Nog steeds houden mensen over de hele wereld op één dag van de week een rustdag waarop ze tijd besteden aan God en aan elkaar.

- Waarom zou God uitrusten?
- Waarom zou het voor de mensen ook belangrijk zijn om uit te rusten?
- Houden jullie thuis ook een rustdag? Zo ja, waarin verschilt deze dag van de andere dagen? Wat doen jullie op die dag? Zijn er ook dingen die jullie dan juist niet doen?
- Hoe rust jij het liefst uit?

Zeven

Het bijbelboek Genesis is in het Hebreeuws geschreven. Hieronder zie je van een aantal woorden en uitdrukkingen in Genesis 1:1-2:4 hoe vaak ze in de Hebreeuwse tekst voorkomen:

- A. en zo gebeurde het: 7 keer
- B. God zag hoe mooi het was: 7 keer
- C. aarde: 3x7 keer
- D. hemel/koepel: 3x7 keer
- E. God: 5x7 keer

Het verhaal vertelt hoe God de hemel en de aarde in zeven dagen gemaakt heeft. Dat de zeven zo'n belangrijk getal in deze tekst is, is dus niet zo vreemd. Ook in de rest van de Bijbel is zeven een belangrijk getal. Het geeft vaak aan dat iets helemaal compleet is.

Hieronder staan sommen. Om die uit te rekenen, gebruik je de getallen die bij de letters A tot E hierboven staan (bijvoorbeeld C=3x7=21).

Zet daarna je antwoorden om in letters: 1=a, 2=b, 3=c, 4=d, enzovoort. Je leest dan de naam van een bijbelboek. Deze naam betekent: getallen.

- A+B =
- 1xC =
- D-B-1 =
- E:7 =
- D-(C:7) =
- (E:A)+4 =

Oplossing:

14; 21; 13; 5; 18; 9 = Numeri

Sabbat of zondag?

De zevende dag wordt in de Bijbel de 'sabbat' genoemd. De sabbat was bedoeld als een speciale dag voor God, een dag waarop de mensen niet mochten werken. Voor Joodse mensen is de zevende dag van de week (de zaterdag) nog steeds een rustdag.

De meeste christenen houden op zondag een rustdag. Dat is dus op de eerste dag van de week. Op die dag kwamen christenen al in de eerste eeuwen na Christus iedere week bij elkaar om te vieren dat Jezus was opgestaan. In de derde eeuw gaf keizer Constantijn de Grote het bevel dat christenen alleen nog maar op zondag hun rustdag mochten houden.

DIT WAREN DRIE STAPPEN OVER HET BEGIN VAN DE WERELD.
LEES NU PSALM 121.

STAP 8 ROUTE 2

Psalm 121

EEN LIED VOOR DE REIS NAAR JERUZALEM

Psalm 121

1 Een lied voor de reis naar Jeruzalem.

De Heer zal je beschermen

Ik kijk omhoog naar de bergen.
Daar komt mijn hulp vandaan.
2 Daar is de Heer, hij helpt mij.
Hij heeft de hemel en de
aarde gemaakt.

3 De Heer zorgt ervoor
dat jou niets overkomt.
Hij beschermt je, hij slaapt niet.
4 Hij slaapt nooit, hij let goed op.
Hij beschermt zijn volk Israël altijd.

5 De Heer beschermt je.
Hij gaat met je mee,
bij hem ben je veilig.
6 Er overkomt je geen kwaad,
niet overdag en niet in de nacht.

7 De Heer zal je steeds beschermen,
het kwaad zal je niet raken.
8 De Heer beschermt je,
overal, waar je ook gaat,
je leven lang.

Pelgrims

Deze psalm is geschreven voor mensen die op weg waren naar de tempel in Jeruzalem. Ze werden pelgrims genoemd. Een pelgrim maakt een reis naar een plek die een bijzondere betekenis heeft. Ook nu maken sommige mensen een pelgrimsreis. Bijvoorbeeld naar een plek waar een bijzondere persoon begraven ligt, of waar iets bijzonders gebeurd is.

Jeruzalem is nog steeds een belangrijke plek voor pelgrims. Sommige pelgrims die in Jeruzalem geweest zijn, laten een palmtak op hun grafsteen zetten. Zo kan iedereen zien dat ze een heel bijzondere reis gemaakt hebben.

Woordzoeker

Kopieer de puzzel en streep de volgende woorden weg: overdag, hemel, bergen, hulp, kwaad, hem, leven, zal, aarde, nacht, overal, Israël.

Let op: Je kunt woorden in alle richtingen vinden.

Welke zin houd je over?

B	G	H	U	L	P	J	H
K	E	A	N	E	B	Z	E
W	A	R	D	E	E	A	M
A	A	H	G	R	V	L	E
A	R	N	E	E	E	E	L
D	D	T	V	M	N	V	L
E	E	N	A	C	H	T	O
I	L	L	E	A	R	S	I
O	V	E	R	A	L	I	G

Oplossing: je bent veilig.

Kijk ik omhoog

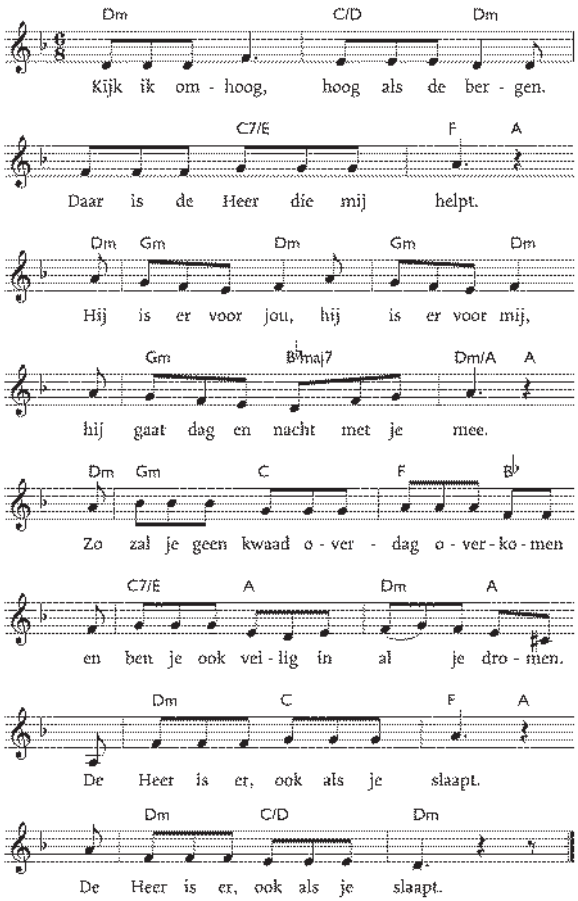

Op www.samenleesbijbel.nl kun je naar dit liedje luisteren.

Er overkomt je geen kwaad

- Waarvoor zou iemand die op reis gaat, bang kunnen zijn?
- Waarom hoeft een pelgrim volgens deze psalm niet bang te zijn?
- Zou dat ook waar zijn als je niet op reis bent?
- De pelgrim in de psalm kijkt naar de bergen voor hulp. Waar zoek jij bescherming als je bang bent?

DIT WAS PSALM 121.
LEES NU VERDER OVER WIJSHEID.

STAP 9 ROUTE 3

Spreuken 2:1-15

ZOEKEN NAAR WIJSHEID

Door wijsheid word je gelukkig

Zoek altijd naar wijsheid

2 1-5 Luister goed! Als je God wilt kennen
en eerbied voor hem wilt hebben, dan
moet je luisteren. Denk steeds aan mijn
wijze lessen en mijn regels. Ga steeds op
zoek naar wijsheid, en denk altijd goed
na. Doe je best om alle wijze lessen te
begrijpen. Zoek naar wijsheid alsof je
naar een kostbare schat zoekt. En blijf
altijd zoeken!
6 De Heer geeft wijsheid. Zijn woorden
geven kennis en inzicht. 7 De Heer geeft
geluk aan eerlijke mensen, aan mensen

die hem trouw zijn. Hij beschermt hen.
8 Hij zorgt voor mensen die goed leven,
hij beschermt hen tegen gevaar.

Door wijsheid leer je wat goed is

9 Luister goed! Als je luistert naar mijn
wijze lessen, leer je wat goed en eerlijk is.
Dan zul je altijd doen wat goed is. 10 Want
je zult wijs en gelukkig zijn.
11 Als je luistert naar die lessen, zul
je verstandig zijn en goed nadenken.
12-15 Dan doe je geen verkeerde dingen.
En dan luister je niet naar leugenaars
en misdadigers. Zij genieten van hun
slechte daden, ze juichen als ze iets
verkeerds doen. Ze zijn oneerlijk en
gemeen. Maar jou kunnen ze geen
kwaad doen.

Het boek Spreuken

De wijze koning Salomo zou het bijbelboek Spreuken geschreven hebben om mensen te leren hoe ze moeten leven. De 'ik' die je steeds tegenkomt in dit stuk, is een soort leraar. Als je naar de lessen van die leraar luistert, zul je een goed leven hebben. Het allerbelangrijkste aan de lessen is dat je eerbied moet hebben voor God. Er staan ook veel wijze lessen in dit bijbelboek over hoe je met andere mensen moet omgaan.

Over koning Salomo kun je straks meer lezen in de *Samenleesbijbel*.

ZOEKEN NAAR WIJSHEID

- Waarmee vergelijkt de schrijver het zoeken naar wijsheid? Snap je waarom hij dat doet?
- Waarom moet je naar wijsheid zoeken, denk je? Denk je dat dat makkelijk is, of moeilijk? Waarom denk je dat?
- Bij wie of waar kun jij wijsheid vinden?
- Is wijsheid hetzelfde als slimheid? Waarom wel, of waarom niet?
- Ken jij mensen die je echt wijs vindt?

Wijsheidsteksten

In de *Samenleesbijbel* lees je een paar bijzondere teksten uit de bijbelboeken Spreuken, Prediker en Hooglied. Deze teksten zijn geen gewone verhalen. Spreuken en Prediker zijn teksten die je leren hoe je moet leven. In Hooglied staan liefdesgedichten. Al deze teksten worden ook wel 'wijsheidsteksten' genoemd.

Schatzoeken

In deze tekst wordt wijsheid vergeleken met een schat die je moet zoeken. Dat gaan jullie nu ook doen.

Je hebt nodig:

- iets moois om te verstoppen, bijvoorbeeld een mooi voorwerp of een tekst

Opdracht:

Wijs iemand aan die moet zoeken. Die moet even de kamer uit terwijl de anderen de 'schat' verstoppen. Dan moet degene die niet in de kamer was, de schat gaan zoeken. De rest mag alleen aanwijzingen geven als 'warm' (in de goede richting), 'koud' (fout) en 'heet' (je hebt hem bijna).

STAP 10 ROUTE 3

Spreuken 8:22-31

WIJSHEID WAS ER AL BIJ DE SCHEPPING

Wijsheid vertelt waar ze vandaan komt

22 De Heer had mij, Wijsheid, al gemaakt
voordat hij de hemel en de aarde maakte.
23 Ik ben helemaal in het begin gemaakt.
Nog voordat er iets anders was, nog
voordat de aarde bestond.
24 Ik was er al toen de zee er nog niet
was. En toen er nog geen water door
de rivieren stroomde. 25 Ook de bergen
bestonden nog niet, en er waren nog
geen heuvels. 26 De Heer had de aarde en
de velden nog niet gemaakt. Er was nog
geen zandkorrel te vinden.

Ik ben Wijsheid

In dit stuk komt weer een 'ik' voor. Nu is het niet een leraar, maar 'Wijsheid'. Die wordt als een persoon voorgesteld. In andere teksten in het bijbelboek Spreuken wordt wijsheid vergeleken met een vrouw die allerlei wijze dingen doet.

Een glas-in-loodraam uit de Christ Church in Dublin met de Wijsheid.

WIJSHEID

- Hoe wordt in dit verhaal duidelijk gemaakt dat Wijsheid heel belangrijk is?
- Denk jij dat Wijsheid er al was voordat al het andere er was? Waarom wel, of waarom niet?
- Waarom zou Wijsheid de lieveling van God zijn? Wat vind je daarvan?
- Vind jij wijsheid ook zo belangrijk?

Wijsheid afbeelden

Bij het woord liefde denken mensen nu vaak aan de kleur rood. Daarom tekenen ze dan vaak rode hartjes. Zoiets gebeurde vroeger ook bij 'Wijsheid'. Wijsheid werd vaak afgebeeld als een vrouw. Op de foto zie je een voorbeeld. Zie je dat ze een boek vasthoudt?

Hoe denk jij dat de Wijsheid eruitziet? Maak je eigen afbeelding van de Wijsheid.

27 Ik was er al toen de Heer de
hemel maakte. En toen hij een grens
maakte tussen het water en de lucht.
28 Ik was er al toen de Heer de wolken
een plaats gaf aan de hemel. Ik was er al
toen het water overal begon te stromen.
29 Toen de Heer grenzen maakte voor de
zee, en de zee hem moest gehoorzamen.
Ik was er al toen de Heer de aarde stevig
vastzette.
30 Ik was zijn lieveling. Het was
heerlijk om bij hem te zijn, elke dag
opnieuw. 31 Ik was blij met de aarde en
met alle mensen!

STAP 11 ROUTE 3

Spreuken 15:13-18

SPREUKEN OVER HOE JE MOET LEVEN

Spreuken over een gelukkig leven

13 Als je vrolijk bent,
komt er een lach op je gezicht,
maar als je verdrietig bent,
voel je pijn in je hart.

14 Verstandige mensen willen
steeds wijzer worden,
maar dwaze mensen
blijven liever dom.

15 Als je arm bent, is het leven zwaar,
maar als je vrolijk bent,
geniet je van elke dag.

16 Je kunt beter arm zijn
en eerbied hebben voor de Heer,
dan rijk zijn en leven in angst.

17 Je kunt beter een eenvoudige
maaltijd hebben en liefde,
dan een groot feestmaal en haat.

18 Als je snel boos wordt,
maak je een ruzie erger.
Blijf dus kalm,
dan houdt de ruzie vanzelf op.

Je eigen tegeltje

Misschien ken je ze wel, die tegeltjes met spreuken voor aan de muur. Maak je eigen tegeltje voor boven je bed.

Je hebt nodig:

- een tegeltje of spiegeltje
- een watervaste stift
- verf
- een haakje

Opdracht:

Maak een wandtegeltje met je eigen spreuk. Dat kan een spreuk zijn die je net gelezen hebt, en die je mooi vindt. Maar misschien is er ook wel een andere spreuk over God die je mooi vindt. En misschien bedenk je er zelf wel één. Je mag ook een tekening maken die jij vindt passen bij jouw spreuk.

Versier de rest van het tegeltje met plakkaatverf of acrylverf, of met speciale porseleinverf. Maak er een haakje aan vast, en hang het tegeltje boven je bed.

WIJS WORDEN

- Wat vind jij de mooiste spreuk die je net gelezen hebt? Waarom vind je dat?
- Ben je het eens met deze spreuken? Waarom wel, of waarom niet?
- Zou jij kiezen voor een simpele maaltijd die gezellig is, of voor een feestmaal met vervelende mensen?
- Ben jij ook wel eens boos? Ben je het ermee eens dat je beter kalm kunt blijven? Of niet?

Spreuken

Het bijbelboek Spreuken heeft 31 hoofdstukken. Veel van die hoofdstukken bestaan uit losse spreuken, zoals de zes die je net gelezen hebt. Er wordt steeds in twee regels iets gezegd waar je iets van kunt leren. Meestal door twee dingen tegenover elkaar te zetten: wat goed is, en wat niet goed is.

DIT WAREN DRIE STAPPEN OVER WIJSHEID.
LEES NU VERDER OVER JEZUS IN HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES.

STAP 12 ROUTE 3

Johannes 1:1-18

HET BEGIN

Licht en donker

Let op: Voer deze opdracht uit voordat je de bijbeltekst gaat lezen.

Je hebt nodig:

- een kaars
- lucifers

Opdracht:

Maak het in de kamer zo donker mogelijk (of zoek de donkerste ruimte in huis). Ga daar met elkaar zitten, en noem op wat je allemaal kunt zien in het donker.

Steek dan één kaars aan. Kijk welke dingen je nu kunt zien. Is er veel verschil?

Gods Zoon komt naar de wereld

Gods Zoon was er al in het begin

1 1 In het begin was Gods Zoon er al. Hij
was bij God, en hij was zelf God. 2 In het
begin was hij al bij God. 3 Alles is door
hem ontstaan. Zonder hem zou er niets
zijn.
4 Al het leven komt van hem. Het
leven dat hij brengt, is het licht voor
de mensen. 5 Hij is het licht dat schijnt
in het donker. En het licht heeft het
gewonnen van het donker.
6 Er kwam een man die door God
gestuurd was. Hij heette Johannes. 7 Hij
kwam om te vertellen over het ware licht.

Het evangelie volgens Johannes

Dit evangelie wordt 'het evangelie volgens Johannes' genoemd. Maar we weten niet precies wie de schrijver was. Het is in ieder geval niet Johannes de Doper, die in dit verhaal genoemd wordt. De schrijver zou één van de twaalf leerlingen van Jezus geweest kunnen zijn. Maar dat weten we niet zeker.

Want alle mensen moesten in dat licht
gaan geloven. [8] Johannes was niet zelf het
licht, maar hij kwam om over het licht te
vertellen.

Gods Zoon is naar de wereld gekomen

[9] Gods Zoon is het ware licht, dat schijnt
voor alle mensen. Hij kwam naar de
wereld, [10] die hij zelf gemaakt had. Maar
toen hij in de wereld was, begrepen de
mensen niet wie hij was. [11] Hij kwam bij
zijn eigen mensen, maar die wilden niet
in hem geloven.

[12] Toch waren er ook mensen die wel
in hem geloofden. Zij mochten kinderen
van God worden. [13] Dat betekent dat
ze op een nieuwe manier geboren zijn.
Niet op de gewone manier, uit een vader
en een moeder. Maar op een hemelse
manier, uit God.

Door Gods Zoon kennen wij God

[14] Gods Zoon is een mens geworden. Hij
heeft bij ons gewoond. In hem hebben
wij Gods hemelse macht gezien. Hij
is Gods enige Zoon, die bij de Vader
vandaan gekomen is. In hem waren
Gods liefde en trouw volledig aanwezig.

[15] Johannes vertelde over hem, en
zei: 'Na mij komt iemand die belangrijker
is dan ik. Want hij was er al veel eerder
dan ik.'

[16] God is goed voor ons, telkens weer.
Dat merken we aan de grote liefde die
zijn Zoon ons laat zien. [17] Via Mozes
hadden we Gods wet al gekregen. En nu
hebben we door Jezus Christus Gods
liefde en trouw leren kennen.

[18] Nog nooit heeft iemand God gezien.
Maar de enige Zoon, die zelf God is, kent
de Vader van dichtbij. Gods Zoon is bij
ons gekomen. En door hem kennen wij
God.

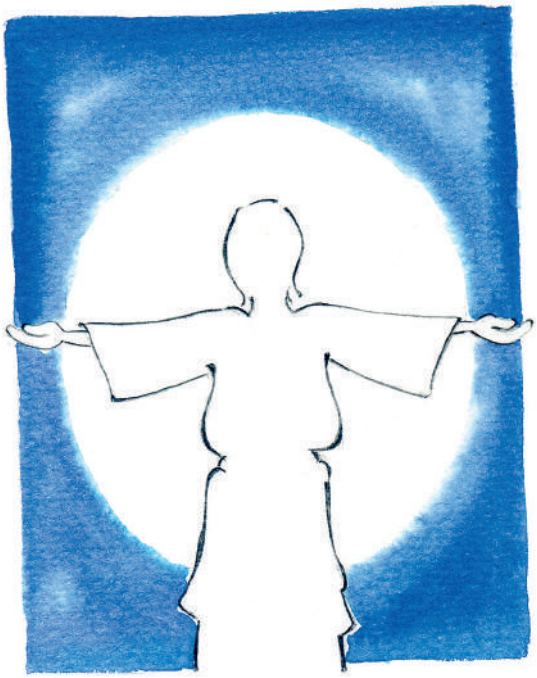

LICHT IN HET DONKER

- Waarmee wordt Gods Zoon vergeleken? Waarom zou dat zijn? Kijk nog maar eens in vers 5.
- Wat vind je van die vergelijking?
- Waarvoor heb je licht nodig? Verzin zo veel mogelijk dingen.
- Wat doet Gods licht allemaal, denk je?
- Heb jij je wel eens alleen gevoeld? Dat het net leek of alles donker was? Hoe kwam er toch weer een beetje 'licht' in je leven?

STAP 13 ROUTE 3

Johannes 1:19-34

JOHANNES DOOPT JEZUS

Johannes spreekt over de messias

19 Hier volgt wat Johannes de Doper zei
over de messias.

Wie is Johannes de Doper?

Er kwamen priesters en Levieten uit
Jeruzalem naar Johannes de Doper. Ze
waren gestuurd door de Joodse leiders.
Ze vroegen aan Johannes: 'Wie bent
u?' 20 Johannes aarzelde niet, maar gaf
hun een eerlijk en duidelijk antwoord.
Hij zei: 'Ik ben niet de messias.' Ze
vroegen hem: 'Maar wie bent u dan?
Bent u Elia?' Johannes zei: 'Nee.'
21 Toen vroegen ze: 'Bent u dan de
profeet die zou komen?' En weer zei
Johannes: 'Nee.'

22 Toen zeiden ze tegen hem: 'Vertel
ons wie u bent! De leiders die ons
gestuurd hebben, willen dat weten. Hoe
noemt u zichzelf?'

Hier komt ...

Als er vroeger een belangrijke persoon (bijvoorbeeld een koning) in een stad op bezoek kwam, liep er vaak iemand voor hem uit om dat aan iedereen te vertellen. Hij riep hard dat de koning onderweg was, zodat er veel mensen uit hun huizen kwamen om te juichen. Zo iemand werd een heraut genoemd. Dat lijkt een beetje op wat Johannes de Doper doet: hij kondigt aan dat Jezus eraan komt.

23 Johannes antwoordde met deze
woorden uit het boek Jesaja: «Ik ben
degene die roept in de woestijn. Ik roep:
Maak de weg vrij voor de Heer!»

Johannes doopt de mensen met water

24 Er waren ook een paar farizeeën naar
Johannes de Doper toe gekomen. 25 Die
zeiden tegen hem: 'U bent dus niet de
messias, niet Elia, en niet de profeet die
zou komen. Waarom doopt u de mensen
dan?'
26-27 Johannes zei: 'Ik doop de mensen
met water. Maar na mij komt iemand
die belangrijker is dan ik. Ik ben het
zelfs niet waard om zijn schoenen uit te
trekken. Hij is al gekomen, maar jullie
weten niet wie het is.'
28 Dat gebeurde allemaal in Betanië,
aan de overkant van de Jordaan. Dat was de
plaats waar Johannes de mensen doopte.

Johannes heeft Jezus gedoopt

29 De volgende dag zag Johannes Jezus
aankomen. Hij zei: 'Kijk, daar is het lam
van God, dat de zonde van de mensen
wegneemt. 30 Over hem heb ik gezegd: 'Na
mij komt iemand die belangrijker is dan
ik. Want hij was er al veel eerder dan ik.'

DOPEN

- Waarom zou Johannes vertellen dat Jezus eraan komt?
- Wat gebeurt er als Johannes Jezus doopt? Snap je wat dat betekent?
- Er worden nog steeds mensen gedoopt. Weet jij hoe dat gaat?

Meer weten? In de Samenleesbijbel vind je straks de themapagina 'Dopen'.

Ben jij gedoopt?

Ben jij gedoopt? Vraag eens aan je ouders of ze je er wat over willen vertellen. Misschien hebben jullie er ook wel foto's van!

Als je wilt terugdenken aan je eigen doop, kun je met elkaar deze dingen doen:

- Heb je een doopkaars? Steek die dan aan op de dag dat je gedoopt bent. Als je geen doopkaars hebt, zoek dan een mooie kaars op, en steek die aan.
- Zoek de bijbeltekst op die voor jou uitgekozen is toen je gedoopt werd. Wat vind je van deze tekst?

Een nieuw begin

Als je gedoopt wordt, betekent dat een nieuw begin in je leven. Je mag leven in het licht van Jezus. Laat dat zien met deze drijfkaarsjes.

Je hebt nodig:

- een mooie schaal met water
- drijfkaarsjes
- lucifers

Opdracht:

Zet de schaal in het midden van de tafel en vul deze met water. Laat de drijfkaarsjes (één per persoon) langzaam los zodat ze gaan drijven, en steek ze aan.

Bedenk samen een aantal dingen waarmee jullie een nieuw begin willen maken.

Dit is nu Johannes

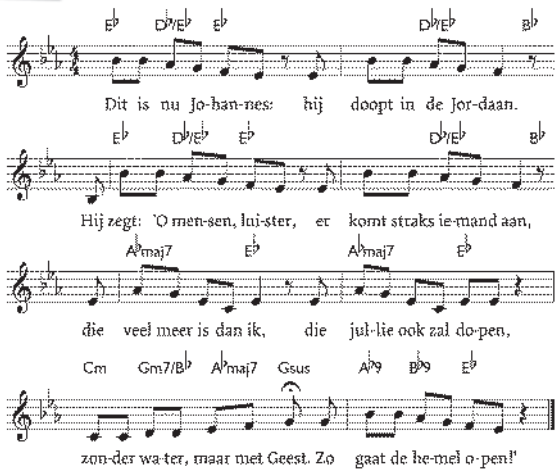

Op www.samenleesbijbel.nl kun je naar dit liedje luisteren.

31 Ook ik wist eerst niet wie hij was.
God stuurde mij om de mensen te
dopen met water. Nu weet ik waarom:
Ik moest ook Jezus dopen. Want
iedereen in Israël moest zien dat hij
Gods Zoon is.'
32-33 Johannes vertelde wat hij gezien
had toen hij Jezus doopte. Hij zei: 'Ik wist
eerst niet wie hij was. Maar ik zag dat de
heilige Geest uit de hemel naar Jezus toe
kwam als een duif, en bij hem bleef. En
God had tegen mij gezegd: 'Jij zult zien
dat de heilige Geest uit de hemel naar
iemand toe komt, en bij hem blijft. Hij
is degene die mensen zal dopen met de
heilige Geest.' 34 Dat heb ik zien gebeuren.
En nu vertel ik aan iedereen dat Jezus de
Zoon van God is.'

STAP 14 ROUTE 3

Johannes 2:1-12

JEZUS VERANDERT WATER IN WIJN

Jezus doet een wonder in Kana

Jezus is op een bruiloft in Kana

2 1 Twee dagen later was er een bruiloft
in Kana, een plaats in Galilea. De
moeder van Jezus was op het feest,
2 en ook Jezus en zijn leerlingen waren
uitgenodigd.
3 Toen de wijn opraakte, zei de
moeder van Jezus: 'Ze hebben geen wijn
meer!' 4 Jezus zei tegen haar: 'Bemoei u
niet met wat ik moet doen. Het juiste
moment voor mij is nog niet gekomen.'
5 Toen zei de moeder van Jezus tegen de
dienaren op het feest: 'Doe precies wat
hij zegt.'

Jezus maakt van water wijn

6 Er stonden daar zes stenen
waterbakken. In elke bak kon ongeveer
100 liter water. Met dat water konden
mensen zich wassen volgens de regels
van de Joodse godsdienst. 7 Jezus zei
tegen de dienaren: 'Vul die bakken met
water.' De dienaren vulden de bakken
tot de rand.
8 Toen zei Jezus: 'Haal er nu wat uit en
breng dat naar de leider van het feest.' De
dienaren deden wat Jezus zei. 9 De leider
van het feest proefde van het water. Het
was wijn geworden! De dienaren die het
water gebracht hadden, wisten waar het
vandaan kwam. Maar de leider van het
feest wist dat niet. Hij riep de bruidegom
10 en zei: 'Iedereen geeft zijn gasten eerst
de beste wijn. De minder goede wijn
geeft hij daarna, als de gasten al dronken
zijn. Maar jij hebt de beste wijn voor het
laatst bewaard!'
11 Dit wonder in Kana, in Galilea, was
het eerste wonder dat Jezus deed. Zo

EEN FEEST!

- Ben jij wel eens op een bruiloft geweest? Was dat leuk? Denk je dat het bruiloftsfeest uit dit verhaal een leuk feest was? Waarom wel, of waarom niet?
- Wat gebeurt er in dit verhaal halverwege het feest? Kun je je voorstellen hoe de mensen reageerden?
- Hoe zou jij gereageerd hebben als jij op het feest was geweest?
- Hoeveel liter water is er veranderd in wijn? Waarom denk je dat Jezus zo veel wijn maakte?
- Dit is het eerste wonder dat Jezus doet in het evangelie volgens Johannes. Zijn leerlingen gaan in hem geloven. Wat zou dat betekenen? Wat zijn ze gaan geloven, denk je?

Meer weten? In de Samenleesbijbel vind je straks de themapagina 'Wonderen'.

liet hij zijn hemelse macht zien. En zijn leerlingen geloofden in hem.

12 Daarna ging Jezus naar de stad Kafarnaüm, samen met zijn moeder, zijn broers en zijn leerlingen. Daar bleven ze een paar dagen.

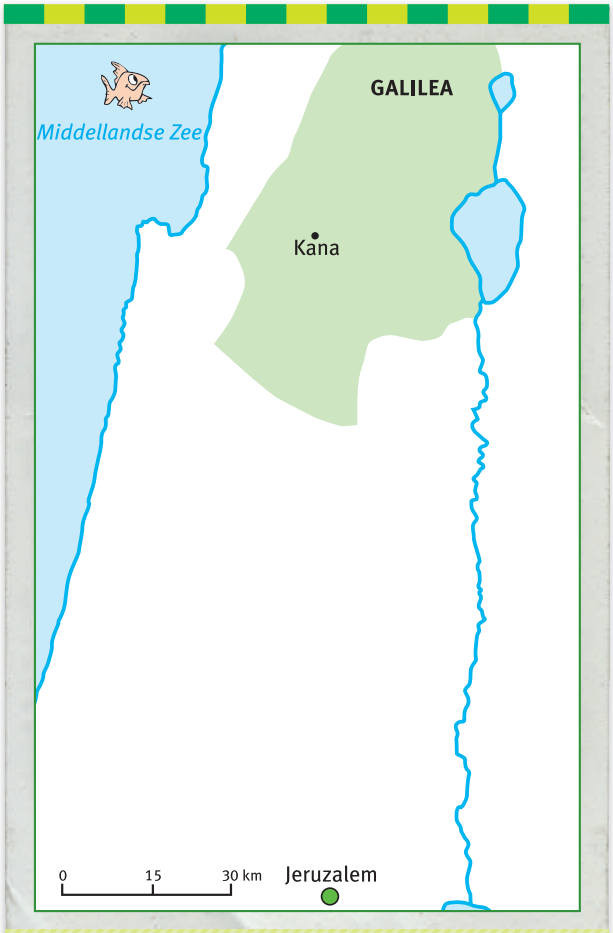

Waterbakken

In de Joodse godsdienst bestaan veel regels die te maken hebben met 'rein' en 'onrein'. Als mensen onrein geworden waren, moesten ze zich volgens bepaalde regels wassen. Daarvoor bestonden speciale waterbakken.

Meer weten? In de Samenleesbijbel vind je straks de themapagina 'Rein en onrein'.

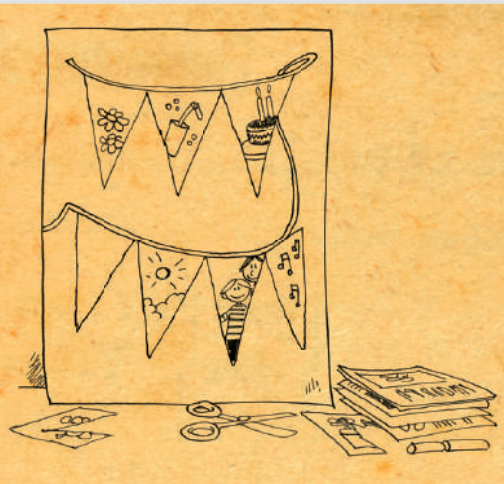

Slingers

In dit verhaal gaat het over feest! Een bruiloft laat al iets zien van Gods nieuwe wereld. Want daar zal ook alles goed zijn, net zoals op dit feest. Van alles zal daar meer dan genoeg zijn. Maak nu zelf een feestslinger.

Je hebt nodig:

- tijdschriften
- een schaar
- lijm
- een groot vel papier
- potloden en viltstiften

Opdracht:

Zoek in tijdschriften plaatjes die jij vindt passen bij een feest. Knip ze uit en plak ze in de vorm van vlaggetjes op een groot vel papier. Schrijf naast de slinger mooie en goede dingen op die volgens jou bij de wereld van God passen. Zo maak jij je eigen feestslinger!

DIT WAREN DRIE STAPPEN OVER JEZUS UIT HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES.
DIT WAS DE LAATSTE STAP IN DIT BOEKJE. HIERNA VIND JE TWEE THEMAPAGINA'S.

THEMA 1

Opgravingen

Schatten in de aarde

Er zijn mensen die voor hun beroep de hele dag bezig zijn om dingen van vroeger op te graven. Dat zijn archeologen. Zij zoeken bijvoorbeeld naar overblijfselen van oude steden, en naar voorwerpen die mensen vroeger gebruikten. In Israël is er door archeologen veel gevonden uit de tijd van de Bijbel. Daardoor zijn we veel te weten gekomen over hoe de mensen toen leefden.

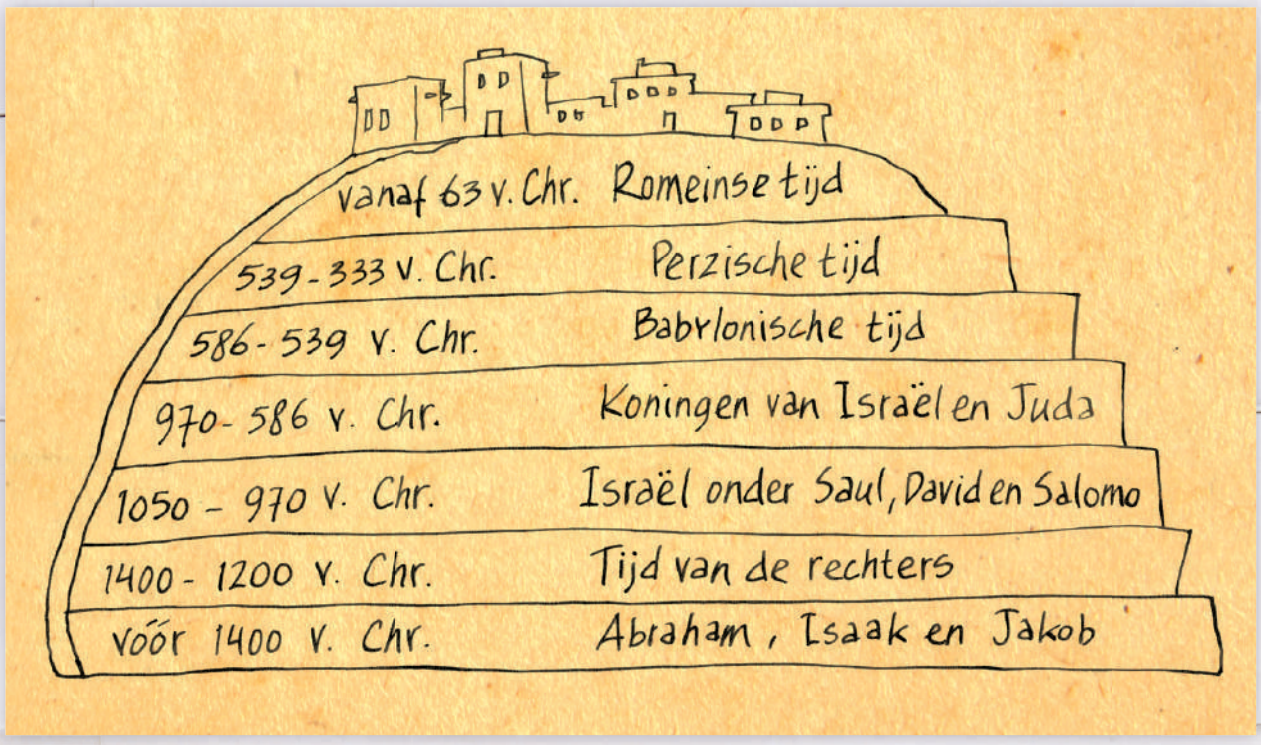

Hoe werken archeologen?

Om te begrijpen hoe archeologen in Israël en de landen eromheen te werk gaan, moet je eerst iets weten over steden en huizen in de tijd van de Bijbel. In Israël werden huizen gebouwd van stenen die gemaakt waren van klei. Zulke huizen konden makkelijk verwoest worden, bijvoorbeeld door brand, aardbevingen, overstromingen of vijanden. Meestal werd niet één huis verwoest, maar meteen de hele stad. Als de stad later weer werd opgebouwd, bouwden de mensen hun nieuwe huizen boven op de ruïnes van de oude stad. Daardoor kwamen de steden steeds hoger te liggen. Er ontstond een heuvel op de plek van een stad. Zo'n ruïneheuvel wordt een 'tell' genoemd. Archeologen doen opgravingen in zulke heuvels. Als ze graven, ontdekken ze allemaal lagen. In elke laag vinden ze de overblijfselen van een stad uit een andere periode. Hoe dieper de laag, hoe ouder de stad!

Speelgoed uit de elfde eeuw voor Christus, gevonden in Beth Shemesh, vlak bij Jeruzalem.

Voorwerpen

In ruïneheuvels vinden archeologen resten van muren en vloeren, maar ook dingen die mensen gebruikten. Bijvoorbeeld kleitabletten (waarop werd geschreven), wapens, beeldjes en sieraden. Maar wat het meest gevonden wordt, zijn scherven van potten. Alles wat archeologen vinden, bewaren ze zorgvuldig. Dan kan het later in een laboratorium of een museum onderzocht worden.

De Romeinen

Archeologen hebben in Israël veel ontdekt uit de periode dat de Romeinen er de baas waren. Dat was ook de tijd waarin Jezus leefde. Er is toen veel gebouwd in opdracht van koning Herodes. Herodes had in Jeruzalem bijvoorbeeld een grote tempel laten bouwen. Een muur daarvan is bewaard gebleven, en die kun je nog steeds bekijken. Herodes bouwde ook een versterkte stad op een hoge rots in Masada, midden in de woestijn. Daar kon hij naartoe vluchten als hij in gevaar was. Hij liet daar onder andere twee paleizen en een badhuis bouwen. In 66 na Christus, toen er een opstand kwam van de Joden tegen de Romeinen, werd Masada ingenomen door een groep Joodse opstandelingen. Zij verzetten zich vanaf die plek tegen de Romeinen.

De Dode Zeerollen

Eén van de belangrijkste archeologische ontdekkingen is de vondst van de Dode Zeerollen. Dat zijn oude boekrollen uit de periode van ongeveer 250 voor Christus tot 50 na Christus. Een groot aantal van die boekrollen bevat teksten uit de Bijbel. De eerste Dode Zeerollen werden in 1947 ontdekt door een herder die een weggelopen schaap zocht in de heuvels van Qumran. Dat is een plaatsje vlak bij de Dode Zee, in het oosten van Israël. De herder ging op zoek in een grot, en daar vond hij de boekrollen. Ze zaten opgeborgen in stenen kruiken.

De Dode Zeerollen waren van een groep Joden met een heel streng geloof. Tijdens de Joodse opstand tegen de Romeinen, hebben de mensen van deze groep de rollen waarschijnlijk in de grotten verstopt.

De burcht Masada.

THEMA 2

Bidden

Wat is bidden?

Bidden is een soort praten met God. Bidden kun je thuis doen, in de kerk, of op iedere andere plek. Je kunt in je eentje bidden of samen met anderen. Je kunt bidden om God iets te vragen, om hem te danken of om hem te vertellen hoe je je voelt. Als je bidt, mag je weten dat God naar je luistert.

Gebed in de Bijbel

In de Bijbel wordt veel gebeden. Het woord 'bidden' komt meer dan tweehonderd keer voor! Het beroemdste gebed in de Bijbel begint met de woorden 'Onze Vader'. Dat gebed kun je lezen in Matteüs 6:7-15.

Verschillende gebeden

In de kerk en thuis bestaan verschillende soorten gebeden:

- Aanbidding: we prijzen God om zijn macht en zijn grootheid.
- Gebed om ontferming: we vragen God om bij deze wereld te zijn.
- Voorbede: we bidden God om ons en anderen te helpen.
- Dankzegging: we danken God voor zijn goedheid en trouw.
- Gebed om vergeving: we vragen God om ons te vergeven als we iets verkeerd hebben gedaan.

Teken de omtrek van je hand op een stuk papier en knip de hand uit. Schrijf in de vingers de vijf verschillende manieren waarop je kunt bidden. Bedenk samen, voordat jullie met elkaar gaan bidden, bij elke vinger één of twee gebedspunten. Noem de punten die jullie bedacht hebben in jullie gebed.

Wanneer bidden mensen?

Mensen bidden als ze in de kerk zijn, maar ook thuis. Vaak bidden gezinnen voor het eten om God te vragen het eten te zegenen. Ouders bidden soms met hun kinderen voordat ze gaan slapen. En tussendoor praten mensen soms even zachtjes in zichzelf tegen God.

- Wanneer bid jij?

Handen gevouwen

Als je bidt, doe je ook iets met je lichaam. Je noemt dat een 'gebedshouding'. Er zijn veel verschillende gebedshoudingen. De manier waarop de meeste mensen bidden, is met gevouwen handen en dichte ogen. Je ogen dichtdoen helpt om niet afgeleid te worden door de dingen om je heen. Met het vouwen van je handen laat je zien dat je gehoorzaam wil zijn aan God. Het is een gebaar dat niet in de Bijbel voorkomt, maar pas sinds de middeleeuwen gebruikt wordt. In die tijd moesten mensen die ondergeschikt waren aan een heer, hun gesloten handen in de handen van hun heer leggen. Dat was een teken dat ze hem trouw en gehoorzaam wilden zijn.

- Op wat voor manier bid jij meestal? Probeer vandaag eens op een andere manier te bidden dan je gewend bent.

Veel mensen vouwen hun handen tijdens het bidden. Maar je kunt ook je armen omhoog houden, elkaars handen vasthouden, staan, buigen of knielen. Bidden kun je hardop doen, bijvoorbeeld als je samen met anderen bidt. Of zachtjes in jezelf, zodat alleen jij en God het kunnen horen.

Het gebed afsluiten

Gebeden worden bijna altijd afgesloten met het woord 'Amen'. Dat woord komt uit het Hebreeuws en betekent: ja, zo is het. Het geeft aan dat het gebed kracht heeft.

Soms wordt er aan het einde van een gebed gezegd: 'In Jezus' naam.' Jezus heeft beloofd dat als we iets vragen 'in zijn naam', God ons gebed zal verhoren.

- Hoe sluit jij het gebed meestal af?

אָמֵן

ἀμήν

Hier zie je het woord 'Amen' in het Hebreeuws en in het Grieks.

De Samenleesbijbel is een bijbel speciaal voor jou! Volg de drie routes door de Bijbel en leer zo de verhalen uit de Bijbel kennen. Behalve de bijbeltekst staan er in de Samenleesbijbel allerlei weetjes, vragen om te bespreken, liedjes en dingen om te doen. En veel mooie foto's en tekeningen.
Je zult ontdekken dat de verhalen in de Bijbel gaan over God, over de wereld om je heen en over jou.
Je kunt de Samenleesbijbel zelf lezen, of samen met je ouders, broertjes of zusjes, of met anderen. De Samenleesbijbel is een mooi en leuk boek voor iedereen die nieuwsgierig is naar de Bijbel.

De Samenleesbijbel in het kort:

- de complete tekst van de Bijbel in Gewone Taal
- 3 routes op verschillende niveaus (8-12 jaar)
- 425 stappen
- meer dan 1.000 illustraties: tekeningen, cartoons, foto's, landkaarten
- 40 nieuwe liedjes (inclusief cd)
- 32 themapagina's

De Samenleesbijbel is bedacht door het Nederlands Bijbelgenootschap en is gemaakt in nauwe samenwerking met Uitgeverij Royal Jongbloed en JOP, Jeugdorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland.

ROYAL JONGBLOED

9 789089 120427 >

nederlands bijbelgenootschap

Protestantse Kerk